KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „Wielkopolski Ośrodek Ekonomii Społecznej" współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.
Działanie 7.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej.
7.2.2 Wsparcie ekonomii społecznej.
Człowiek - najlepsza inwestycja

Raport z analizy desk research dotyczącej powstania nowego przedszkola w Poznaniu dla Stowarzyszenia na Rzecz Spółdzielni Socjalnych

IBS PRORESEARCH

Poznań, 2011

STOWARZYSZENIE
NA RZECZ SPÓŁDZIELNI SOCJALNYCH

Biuro Projektu:
ul. Chłapowskiego 15/1
61 – 504 Poznań,
tel/fax. 61 887 11 66
www.woes.pl

Filia Konin:
Aleje I Maja 9
62 – 510 Konin
tel/fax. 63 246 31 85

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Projekt „Wielkopolski Ośrodek Ekonomii Społecznej" współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.
Działanie 7.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej.
7.2.2 Wsparcie ekonomii społecznej.
Człowiek - najlepsza inwestycja

SPIS TREŚCI

Metodologia	3
Wstęp	5
Nowe formy opieki nad dziećmi do lat 3	7
Wychowanie przedszkolne w województwie wielkopolskim	9
Konkurencja ze strony niań	16
Nabór do przedszkoli na rok 2011/2012	21
Przedszkola w Poznaniu	29
Wnioski	37
Analiza forów internetowych	41
Rekomendacje	47
Spis rysunków	49
Spis tabel	50

METODOLOGIA

Analiza została zlecona przez Stowarzyszenie na rzecz Spółdzielni Socjalnych w Poznaniu w ramach Projektu „Wielkopolski Ośrodek Ekonomii Społecznej" współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Działanie 7.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej. 7.2.2 Wsparcie ekonomii społecznej. Człowiek - najlepsza inwestycja.

Celem głównym analizy jest ocena możliwości powstania i dalszego funkcjonowania nowego przedszkola w Poznaniu.

Celem analizy jest uzyskanie kompleksowego obrazu i pogłębionej wiedzy na temat rynku placówek wychowania przedszkolnego i przedszkoli na terenie miasta Poznaniu. Wnioski z analizy posłużą ocenie szans powstania nowego przedszkola oraz przygotowaniu jego oferty.

Dla osiągnięcia celu głównego analizy zaplanowano także realizację następujących celów szczegółowych:

1. Analiza rynku placówek wychowania przedszkolnego i przedszkoli Poznania
2. Identyfikacja słabych i mocnych stron tego rynku
3. Identyfikacja powodów uczęszczania dzieci do przedszkoli i placówek wychowania przedszkolnego
4. Określenie problemów występujących w prowadzeniu placówek wychowania przedszkolnego i przedszkoli
5. Określenie wymagań rodziców względem placówek wychowania przedszkolnego i przedszkoli
6. Ocena ofert placówek wychowania przedszkolnego i przedszkoli

Termin opracowania analizy: **marzec/kwiecień 2011.**

Badanie Desk Research (inna stosowana nazwa to badanie źródeł zastanych) polega na wyszukiwaniu informacji w istniejących źródłach, jak prasa, Internet, raporty analityczne, zestawienia danych statystycznych itp.

Dokument opracowano na podstawie lektury poniższych dokumentów:

- http://wiadomosci.polska.pl/,
- Przedszkolaczek Gazeta Poznański Przedszkoli,
- Edukacja w województwie wielkopolskim w latach 2000-2009, GUS,
- http://www.poznan.pl/,
- http://www.epoznan.pl/,
- http://www.mmpoznan.pl/,
- Analiza forów internetowych,

a także wykorzystując informacje pierwotne zbierane drogą telefoniczną.

WSTĘP

Wbrew pozorom Polska jest krajem, w którym wskaźniki wychowania przedszkolnego są najniższe w Europie. Wychowaniem przedszkolnym jest u nas objęty co trzeci 3 - latek i 4 - latek oraz co drugi 5-latek. Do przedszkoli nadal nie chodzi ponad 650 tys. maluchów.

Zdaniem pedagogów dzieci, które nie chodzą do przedszkola mają gorszy start w dorosłe życie. Dlatego decyzją rządu od września 2003 r. obowiązkową edukacją objęte są już sześciolatki. Według założeń projektu zerówki powinny być tworzone w przedszkolach, a tylko wyjątkowo w szkołach podstawowych. Tymczasem miejsc w przedszkolach nie ma. Od początku lat 90-tych samorządy gminne doprowadziły do zamknięcia ponad 30% przedszkoli w Polsce i wciąż likwiduje się kolejne.

W Polsce pierwsze przedszkola, początkowo jako ogródki dziecięce, powstawały już w 1870 roku. Instytucję przedszkola, która podlegała Ministerstwu Oświaty, powołano w marcu 1932 roku. Już w pierwszych latach funkcjonowania placówki te cieszyły się dużą popularnością. Zdobycie miejsca w przedszkolu zawsze było trudne, głównie ze względu na symboliczne opłaty. Poza przedszkolami państwowymi tworzono również liczne placówki spółdzielcze, resortowe i zakładowe. Na początku lat 70-tych zaczęły powstawać przedszkola prywatne. Do czasów początku transformacji systemowej w Polsce działało kilkanaście tysięcy przedszkoli. Potem sytuacja zaczęła się pogarszać. Obecnie przedszkola są często traktowane jako nieopłacalne inwestycje. Gminy otrzymują subwencje na szkoły podstawowe i gimnazja, ale nie na przedszkola. Dlatego w sytuacji, gdy samorządy zmuszone są do oszczędzania, likwidowanie przedszkoli wydaje się wielu radnym korzystnym rozwiązaniem. Od początku lat 90-tych każdego roku w naszym kraju zamykano kilkaset, a czasem kilka tysięcy przedszkoli. Budynki najczęściej przeznaczano na rozmaite firmy i instytucje. W tych, które pozostały podnoszono opłaty i zwiększano liczbę osób w grupach[1].

[1] http://wiadomosci.polska.pl/specdlapolski/article.htm?id=108195

Przez ostatnie lat w edukacji przedszkolnej, zmieniło się wiele na korzyść wizerunku przedszkola, jako placówki oświatowej wychodzącej naprzeciw potrzebom dzieci i ich rodziców. Przeobrażenia te spowodowane zostały między innymi wymogami stawianymi nauczycielom wychowania przedszkolnego w zakresie kwalifikacji. Obecnie w większości poznańskich przedszkoli pracują wysoko kwalifikowane nauczycielki z wyższym wykształceniem i tytułem magistra pedagogiki, ze specjalnością wychowania przedszkolnego lub nauczania początkowego i wychowania przedszkolnego. Pozostałe koleżanki nauczycielki z niższymi kwalifikacjami, aktualnie je podwyższają np. na studiach uzupełniających. Poza tym zdecydowana większość nauczycielek przedszkolnych ustawicznie się dokształca i doskonali na różnych kursach i szkoleniach. Dzięki temu, w codziennej pracy z dziećmi w wielu przedszkolach wykorzystuje się różnorodne metody pracy, często korzystając z innowacji pedagogicznych, a także tworząc własne programy autorskie, których celem jest właściwy rozwój dziecka w wieku przedszkolnym. Zauważalne są także bardzo pozytywne zmiany w podejściu rodziców do instytucji, jaką jest przedszkole. Dziś rodzice nie posyłają swego ukochanego dziecka; często jedynaka, do pierwszego lepszego przedszkola, najbliższego miejscu zamieszkania. Dziś wielu rodziców najpierw długo szuka, sonduje, sprawdza i ogląda przedszkola, aby w końcu wybrać to, które spełnia ich wymogi i które będzie najlepsze dla ich dziecka. Wymagania rodziców względem przedszkola rosną z roku na rok i są bardzo różnorodne. Jedni wolą przedszkola małe, inni zaś duże. Niektórzy szukają takiego, w którym dzieci nie leżakują, albo takiego, które jest otwarte najdłużej. Wszyscy jednak chcą, aby przedszkole oferowało dziecku wiele atrakcji i zajęć dodatkowych, a nade wszystko gwarantowało bezpieczeństwo i serdeczną atmosferę oraz w pełni zaspakajało wszystkie potrzeby dzieci. Czyli, aby nie było tylko przedszkolem - przechowalnią[2].

[2] Przedszkolaczek Gazeta Poznański Przedszkoli

Projekt „Wielkopolski Ośrodek Ekonomii Społecznej" współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.
Działanie 7.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej.
7.2.2 Wsparcie ekonomii społecznej.
Człowiek - najlepsza inwestycja

NOWE FORMY OPIEKI NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3

Zmiany do organizacji i konkurencyjności różnych form opieki na dziećmi wprowadza podpisana przez Prezydenta RP ustawa o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. Ustawa określa cztery formy opieki nad dziećmi: żłobek, klub dziecięcy, dzienny opiekun, niania. Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Poznania kolejno opisuje poszczególne formy, a także informował o postępie prac nad przygotowaniem Miasta do wdrożenia ustawy[3].

Żłobek

- Żłobek, zgodnie z nową ustawą, przestaje być zakładem opieki zdrowotnej, a zatem obowiązywać w nim będą inne, łagodniejsze standardy, które szczegółowo zostaną określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej.
- Opiekę pielęgnacyjną i edukacyjną w żłobku znajdą dzieci od ukończenia 20 tygodnia życia do lat 3, w szczególnych przypadkach do 4, przez 10 godzin dziennie. Możliwe jest zapewnienie opieki przez czas dłuższy, za dodatkową opłatą.
- Żłobek, zgodnie z nową ustawą, może być prowadzony zarówno przez gminę (jak dotychczas), jak i przez osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej.
- Pracę żłobka prowadzonego przez gminę reguluje statut, przyjęty przez radę gminy, która również określa zasady odpłatności oraz opłat za wydłużony pobyt dziecka. W przypadku żłobka prowadzonego przez podmiot niepubliczny, on ustala wysokość odpłatności. Gmina może, jeśli posiada środki na ten cel, dofinansować żłobek niepubliczny przekazując mu dotację celową na dzieci.

[3] http://www.poznan.pl/mim/public/edziecko/index.html?lang=pl

Klub dziecięcy

- Klub dziecięcy jest nową formą opieki, proponowaną w ustawie o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. Obowiązywać w nim będą standardy, które szczegółowo zostaną określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Opiekę pielęgnacyjną i edukacyjną znajdą w nim dzieci od ukończenia 1 roku życia do lat 3 (w wyjątkowych przypadkach do 4 lat), przez 5 godzin dziennie. Jeden opiekun będzie mógł zajmować się maksymalnie ośmiorgiem dzieci.
- Klub dziecięcy, zgodnie z nową ustawą, może być prowadzony zarówno przez gminę, jak i przez osoby fizyczne, osoby prawne, a także przez jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej.
- Podmiot, który utworzył klub dziecięcy ustala statut oraz regulamin organizacyjny, a także wysokość opłaty za pobyt dziecka. Gmina może, jeśli posiada środki na ten cel, dofinansować klub dziecięcy przekazując mu dotację celową na dzieci.

Dzienny opiekun

- Dzienny opiekun to osoba fizyczna, która może być zatrudniana przez gminę na podstawie umowy o świadczeniu usług będącej umową zlecenia, zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego.
- Dzienny opiekun sprawuje opiekę nad dziećmi - maksymalnie pięciorgiem - w wieku od ukończenia 20 tygodnia życia do lat 3. W przypadku, gdy w grupie znajduje się dziecko, które nie ukończyło pierwszego roku życia, jest niepełnosprawne lub wymaga szczególnej opieki - maksymalnie nad trojgiem dzieci.
- Kandydaci chętni do pełnienia funkcji dziennego opiekuna będą wybierani przez prezydenta miasta w drodze otwartego konkursu ofert, przeprowadzonego na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie**.**

- Ustawa przewiduje. iż sprawowanie opieki nad dziećmi będzie się odbywać w domu lub mieszkaniu, do którego dzienny opiekun posiada tytuł prawny, przy czym gmina może, jeśli posiada środki na ten cel, udostępnić lub wyposażyć lokal.

Niania

- Zgodnie z przepisami ustawy, niania jest osobą fizyczną sprawującą opiekę na podstawie umowy o świadczeniu usług zwanej "umową uaktywniającą", do której - zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego - stosuje się przepisy dotyczące zlecenia. Umowa jest zawierana w formie pisemnej między nianią a rodzicami lub rodzicem samotnie wychowującym dziecko. Ustawa wprowadza zasadę, że składki na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i wypadkowe oraz ubezpieczenie zdrowotne niani pokrywane będą z budżetu państwa od podstawy stanowiącej kwotę nie wyższą niż wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę. Rodzic natomiast jest zobowiązany płacić składkę do ZUS obliczoną od nadwyżki stanowiącej kwotę wynagrodzenia.
- Do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nianię powinien zgłosić zatrudniający ją rodzic. Aby to zrobić, rodzic sam musi być osobą pracującą na podstawie umowy cywilnoprawnej, zaś dziecko nie może jednocześnie być umieszczone w żłobku, klubie dziecięcym bądź pod opieką dziennego opiekuna.

WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

Pierwszy etap kształcenia w polskim systemie oświaty stanowi wychowanie przedszkolne, obejmujące dzieci w wieku 3–6 lat. Wychowaniem przedszkolnym zajmują się przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, a od roku 2008/2009 również zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne. Zasadniczo etap ten jest dobrowolny, jednak poczynając od roku szkolnego 2004/2005 dzieci 6-letnie objęte są obowiązkiem odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego w ramach tzw. „zerówki".

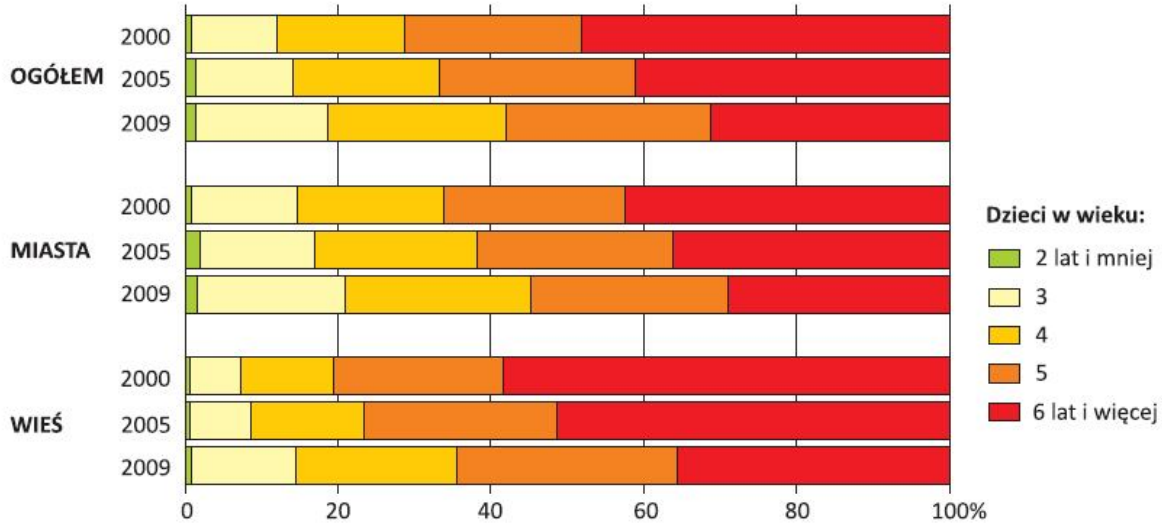
Program klasy zerowej jest realizowany w przedszkolach oraz w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych.

W końcu września 2009 r. w województwie wielkopolskim działało 1675 placówek wychowania przedszkolnego, tj. o 58 więcej niż w roku szkolnym 2000/2001. W liczbie tej było 880 przedszkoli (o 32 mniej niż w 2000 r.) oraz 717 oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych (o 12 więcej niż w 2000 r.), a także 7 zespołów wychowania przedszkolnego i 71 punktów przedszkolnych. Według stanu w końcu września 2009 r., wychowaniem przedszkolnym objęto 102,6 tys. dzieci w wieku 3–6 lat, tj. o 19,5% więcej niż w roku szkolnym 2000/2001. Większość placówek wychowania przedszkolnego w Wielkopolsce mieściła się na wsi (57,0% w 2009 r. wobec 63,8% w 2000 r.), jednak w całym okresie obserwacji udział dzieci wiejskich w ogólnej liczbie objętych edukacją przedszkolną był mniejszy niż dzieci mieszkających w miastach i wynosił ok. 35%. Wśród placówek wiejskich przeważały oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zajmujące się głównie obowiązkową edukacją sześciolatków. W 2009 r. stanowiły one 57,6% ogółu placówek wychowania przedszkolnego na wsi (59,7% w 2000 r.) i 76,7% wszystkich oddziałów przedszkolnych w szkołach w województwie (87,2% w 2000 r.). W roku 2009 na wsi działało ponadto 5 spośród 7 zespołów wychowania przedszkolnego oraz 59 z 71 punktów przedszkolnych. Przedszkola, które w miastach były główną instytucją zajmującą się edukacją przedszkolną dzieci (74,9% ogółu miejskich placówek wychowania przedszkolnego; 84,6%w2000 r.), na wsi stanowiły 35,7% (40,3%w2000 r.).

Na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2009/2010 w całym województwie wielkopolskim przypadało średnio 61 dzieci, w tym 93 w mieście i 37 na wsi (w roku 2000, odpowiednio: 53, 95 i 29), na 1 oddział – 21 dzieci (22 w miastach i 19 na wsi; w 2000 r., odpowiednio: 21, 22 i 18), natomiast na 100 miejsc w przedszkolach – 99 dzieci (100 w miastach i 96 na wsi; w 2000 r., odpowiednio: 97, 98 i 93). Ogółem w 2009 r. w wielkopolskich przedszkolach było 84911 miejsc, tj. o 11529 miejsc (o 15,7%) więcej niż w 2000 r. Stopień wykorzystania miejsc w przedszkolach był zróżnicowany terytorialnie. Ze względu na aktualną sytuację demograficzną odmiennie kształtował się również w poszczególnych latach objętych obserwacją. W 2009 r. najbardziej oblegane były

przedszkola w powiatach: średzkim (gdzie na 100 miejsc przypadało 118 dzieci), śremskim (116 dzieci), szamotulskim i tureckim (110 dzieci) oraz konińskim (109 dzieci), natomiast w 2000 r. największą obsadą miejsc charakteryzowało się Leszno (109 dzieci na 100 miejsc), a także powiaty: śremski i turecki (107 dzieci) oraz międzychodzki (106 dzieci). Przewagę miejsc nad liczbą dzieci w 2009 r. odnotowano w 20 powiatach (w 2000 r. w 24 powiatach), m.in. w kaliskim, gdzie miejsca w przedszkolach były wykorzystane w 88%, pleszewskim i wrzesińskim – w 89% oraz kępińskim – w92%. W roku 2000 najwięcej wolnych miejsc miały przedszkola w powiatach: kępińskim, gdzie na 100 miejsc przypadało 86 przedszkolaków, ostrzeszowskim i nowotomyskim (87 dzieci) oraz wolsztyńskim (88 dzieci)[4].

Rysunek 1. Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego wg wieku.

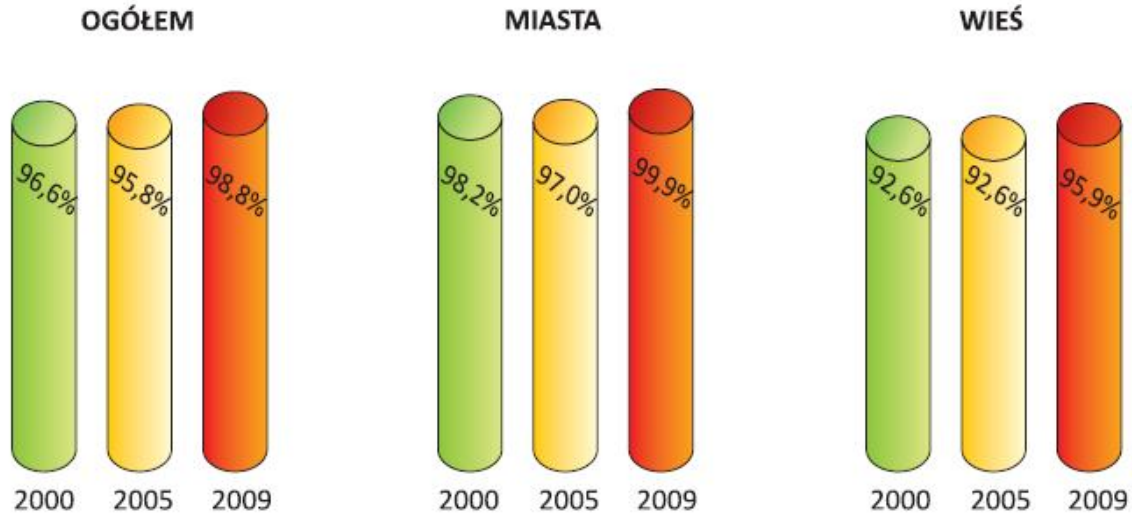
Źródło: Edukacja w województwie wielkopolskim w latach 2000-2009, GUS

W placówkach wychowania przedszkolnego najmniej jest dzieci w wieku 2 lat i mniej. Nieznacznie bardziej kategoria ta reprezentowana jest w miastach. Analogiczna

[4] Edukacja w województwie wielkopolskim w latach 2000-2009, GUS

sytuacja ma miejsce w kategorii dzieci w wieku 3 lat. W przypadku dzieci w wieku 4 lat znaczący przyrost w tej kategorii nastąpił na przestrzeni lat 2000 – 2009 na wsi. Na wsi wystąpił także pozytywny spadek w placówkach wychowania przedszkolnego dzieci w wieku 6 lat i więcej, co wskazuje na sytuację, że dzieci na wsi coraz częściej wcześniej zaczynają edukację przedszkolną.

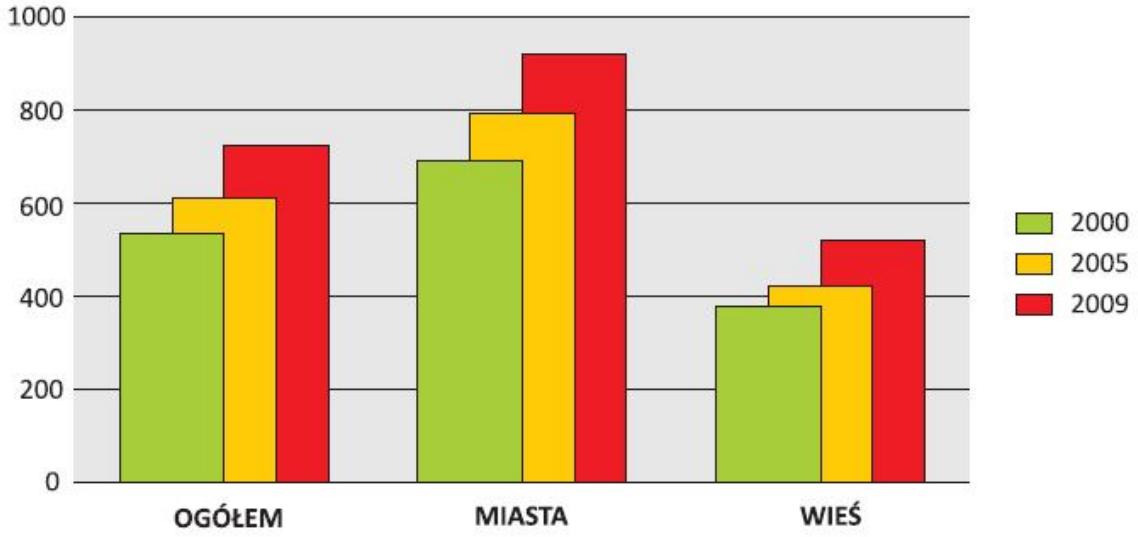
Rysunek 2. Dzieci w przedszkolach na 100 miejsc.

Źródło: Edukacja w województwie wielkopolskim w latach 2000-2009, GUS

Największym wskaźnikiem liczby dzieci mogą pochwalić się miasta w województwie wielkopolskim. W latach 2000-2005 wystąpił spadek o 1,2%, ale już w okresie 2005-2009 zauważalny był wzrost o 2,9%. Warto zaznaczyć, że w przypadku terenów wiejskich poziom liczby dzieci w przedszkolach był w latach 2000 i 2005 na takim samym poziomie i wynosił 92,6%. Dopiero w roku 2009 nastąpił wzrost do poziomu 95,9%.

Rysunek 3. Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat.

Źródło: Edukacja w województwie wielkopolskim w latach 2000-2009, GUS

Najwyższym wskaźnikiem dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat mogą poszczycić się miasta. Ich progres był w poszczególnych okresach zbliżony. Słabiej na tym tle prezentuje się poziom dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat na wsi. W pierwszym okresie 2000-2005 cechował je niewielki wzrost, ale w okresie 2005-2009 zdecydowanie już był widoczny.

Analiza trendów demograficznych dla Poznania w latach 2005-2015 pokazuje, że – gdyby brać pod uwagę jedynie względy finansowe, związane z utrzymywaniem małych placówek dla niewielkiej liczby dzieci – konieczne byłoby zlikwidowanie w mieście aż 15 przedszkoli. W poszczególnych dzielnicach Poznania sytuacja ta przedstawiałaby się następująco:

Grunwald	– 3 duże przedszkola mniej
Jeżyce	– 2 małe przedszkola mniej
Nowe Miasto	– 4 duże przedszkola mniej
Stare Miasto	– 4 duże przedszkola mniej
Wilda	– 1 duże i 1 małe przedszkole mniej.

W sumie w roku 2015 byłoby w całym Poznaniu mniej o:

- 12 dużych przedszkoli
- 3 małe przedszkola

W przypadku racjonalizacji sieci przedszkoli należy jednak uwzględnić jeszcze dwa dodatkowe czynniki. Są nimi:

- zbyt duża liczba przedszkoli, które mają wolne miejsca (62,0% placówek)
- średnia liczba dzieci w oddziale.

W Poznaniu – w porównaniu np. z Wrocławiem – więcej jest przedszkoli z mniejszą liczbą dzieci i brak jest przedszkoli dużych, tj. z liczbą powyżej 176 dzieci[5].

Należy także zaznaczyć, że zamknięcia powinny raczej wynikać z niedopasowania oferty placówek wychowania przedszkolnego do oczekiwań ze strony rodziców. Hipotezę taką potwierdzają również informacje o braku miejsc w poznańskich przedszkolach.

Z komunikatów znajdujących się na stronach internetowych wynika, że brakuje miejsc w poznańskich przedszkolach prowadzonych przez miasto. Może ich zabraknąć nawet dla dwustu dzieci. Wolne miejsca są natomiast w placówkach niepublicznych. Okazuje się, że w roku 2010 chętnych do pójścia do przedszkola było o 400 dzieci więcej niż w minionym.

[5] www.poznan.pl

Dla dzieci nie ma znaczenia, w jakim są przedszkolu. W każdym znajdą rówieśników, z którymi wspólnie będą się bawić i uczyć. Tak naprawdę problem mają rodzice, którym często zależy na jednym, konkretnym przedszkolu. W 2009 roku nie było jednak łatwo. W przedszkolach brakowało około 400 miejsc. Z roku na rok prognozy są jeszcze gorsze.[6]

W roku 2008 na przykład problem z miejscami dotyczył wszystkich przedszkoli, nie tylko tych prywatnych. W Poznaniu było 121 publicznych przedszkoli, a w nich ponad 12 tysięcy miejsc. Ponadto działało 40 placówek niepublicznych. Chętnych jest jednak nadal więcej niż miejsc. Kuratorium oświaty przyznaje, że przedszkoli jest za mało. Miasto z kolei nie planuje rozbudowy sieci przedszkoli, dotychczasowa tendencja była dokładnie odwrotna - przedszkola likwidowano. Efekt jest taki, że nawet kilkaset dzieci nie znajdzie miejsca w przedszkolach i zmuszona zostanie do pozostania w domu. W zeszłym roku los taki spotkało 300 dzieci. Najgorzej jest na północy miasta, gdzie mieszkańców wciąż przybywa, a przedszkoli nie.

Wielu upatruje przyczynę problemu w sześciolatkach, których rodzice nie zgodzili się na wysłanie dzieci do szkolnych zerówek. Prawdopodobnie wysłanie tych dzieci do zerówki albo nawet szkoły podstawowej rozwiązałoby problem. Taki jest pomysł Związku Nauczycielstwa Polskiego. Projekt obywatelski ZNP zakłada finansowanie publicznych przedszkoli z budżetu państwa, objęcie każdego 5-latka rocznym przygotowaniem przedszkolnym oraz zwiększenie uczestnictwa dzieci 3-4-letnich w wychowaniu przedszkolnym, a także obniżenie wieku rozpoczęcia edukacji z 7 do 6 lat. Rodzice popierają projekt wysyłania dzieci do przedszkoli, ale do pomysłu wcześniejszego rozpoczynania podstawówki nastawieni są sceptycznie. A wiele wskazuje na to, że uzdrowiłoby to sytuację[7].

[6] http://epoznan.pl/mobilny/?section=news&id=19039
[7] http://www.epoznan.pl/index.php?section=forum&mode=list&s=1&t=6521

Projekt „Wielkopolski Ośrodek Ekonomii Społecznej" współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.
Działanie 7.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej.
7.2.2 Wsparcie ekonomii społecznej.
Człowiek - najlepsza inwestycja

KONKURENCJA ZE STRONY NIAŃ

Osoby często poszukujące pomocy w opiece nad dziećmi nie rzadko w pierwszym okresie życia dziecka świadomie rezygnują z usług placówek wychowania przedszkolnego na rzecz skorzystania z usług niani. Dlatego ważne jest z punktu opracowywanej analizy skrótowe opisanie zachowania nabywców w tym sektorze. Przeciętnie niania w Poznaniu ma około 28 lat i zarabia 10,93 zł za godzinę. Pracuje najczęściej na Ratajach lub Grunwaldzie, a jej dotychczasowe doświadczenie zawodowe jako opiekunki to niecałe 2 lata. Opieka nad dzieckiem zajmuje jej około 7 godzin dziennie. Podstawowymi obowiązkami niani są przede wszystkim dbanie o bezpieczeństwo, higienę oraz zdrowie dziecka.

Kim są osoby, które opiekują się naszymi dziećmi? W czyje ręce oddajemy najważniejsze istoty w naszym życiu? Jaka jest przeciętna niania w Poznaniu, ile zarabia i jakie są jej główne obowiązki? Na te oraz inne pytania odpowiada raport przygotowany przez portal Niania.pl bazujący na grupie prawie 5300 profili niań i 3200 rodzin szukających niani w Poznaniu.

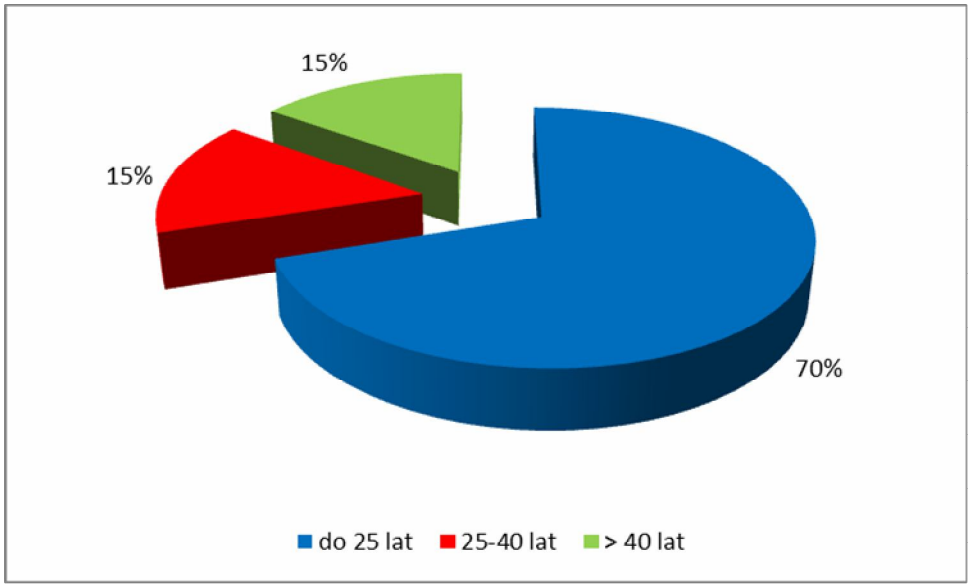
Równolegle do raportu rynku niań w Poznaniu został przygotowany raport ogólnopolski bazujący na grupie ponad 98 000 profili opiekunek i 61 000 ofert pracy dla niań oraz raporty dla pozostałych czterech największych polskich miast.

Celem stworzenia tych dokumentów jest przybliżenie opinii publicznej do tej pory słabo zbadanego rynku niań i opieki nad dziećmi oraz stworzenie profilu przeciętnej polskiej niani w pięciu największych polskich miastach.

Kobiety z dużych miast

Zawód opiekunki do dzieci jest jedną z najbardziej sfeminizowanych profesji. Spośród grupy 5202 opiekunek zarejestrowanych w Poznaniu jedynie 41 osoby to mężczyźni, co stanowi jedynie 0,79%. Nianie opiekują się dziećmi głównie rodzin z klasy średniej o wysokich dochodach, mieszkających w dużych aglomeracjach. Dlatego też ponad 64 % niań w Polsce mieszka i pracuje w 5 największych polskich miastach: Warszawa, Kraków, Łódź, Poznań i Wrocław. Jeżeli chodzi o Poznań to najwięcej ofert pracy dla niań publikowanych jest przez mieszkańców dzielnicy Rataje i Grunwald.

Rysunek 4. Wiek niań w Poznaniu.

Źródło: Niania.pl

Zawodem niani zajmują się przede wszystkim młode kobiety. Spośród 5202 niań w Poznaniu 70% to osoby poniżej 25 roku życia. Dużą część tej grupy stanowią studentki, dla których praca niani, jest dobrym sposobem na dodatkowy zarobek niekolidujący z nauką. Porównując do innych miast, procent niań poniżej 25 roku życia w Poznaniu jest wyższy niż na przykład w Warszawie - 66% czy też Łodzi - 61%. Następną grupę stanowią opiekunki w wieku między 25 a 40 rokiem życia, których jest 15%. Osób powyżej 40 roku życia pracujących, jako niania jest tylko także około 15%. Wśród nich można znaleźć wiele emerytowanych nauczycielek, pielęgniarek lub przedszkolanek, które z racji swojego doświadczenia chętnie opiekują się dziećmi. Uśredniając wyniki dotyczące wieku zawarte w raporcie okazuje się, iż przeciętna poznańska niania ma 28 lat. Dla porównania w Warszawie średni wiek niani to 29 lat a w Łodzi 30 lat.

Doświadczona opiekunka

Doświadczenie w opiece nad dziećmi jest jednym z głównych kryteriów branych pod uwagę przy wyborze niani. Charakter opieki i obowiązki różnią się istotnie w zależności od wieku dziecka. „Dla rodziców bardzo ważne jest, aby znaleźć nianię, która opiekowała się

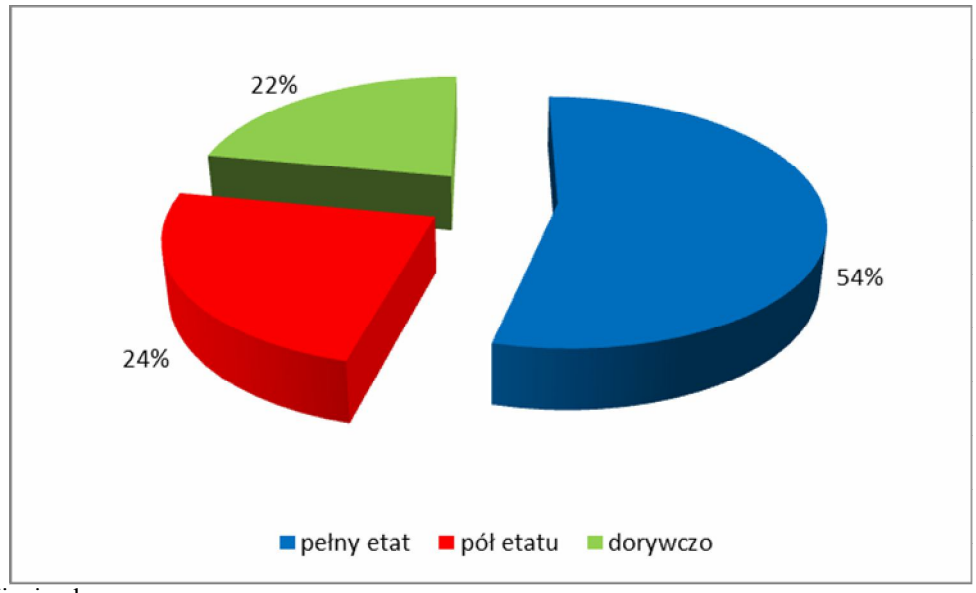
dziećmi w konkretnym wieku. Jeżeli rodzice mają 6 miesięcznego maluszka to będą szukać niani, która ma akurat doświadczenie w opiece nad bardzo małymi dziećmi" - mówi Sylwia Kościńska, pedagog portalu Niania.pl.

Z raportu wynika, że przeciętne doświadczenie niani w Poznaniu w opiece nad dzieckiem to niecałe 2 lata. Nianie najczęściej opiekowały się dziećmi w wieku 0-3 lat - ponad 53%. **Podopiecznymi w wieku 3-6 lat opiekowało się ponad 28% nian a powyżej 6 roku życia prawie 19 %.**

Z zamieszkaniem czy bez?

Przygotowany raport bardzo jasno pokazuje, że opcja zamieszkania niani wraz z rodziną jest zjawiskiem dość rzadkim. Ponad 97 % nian w Poznaniu nie dopuszcza takiej możliwości. Co więcej spośród 3131 rodziców, których preferencje zostały ujęte w raporcie, prawie 95 % z nich również nie jest zainteresowanych mieszkaniem z Nianią pod jednym dachem. „Wyniki raportu o preferencjach wspólnego mieszkania niani i rodziny pokazują, iż jest to mało popularne rozwiązanie." - mówi Marcin Kurek z portalu Niania.pl.

Rysunek 5. Wymiar czasowy ofert pracy dla nań w Poznaniu.

Źródło: Niania.pl

Potrzeby rodziny, co do usług Niani są różne. Niektórzy rodzice pracujący od rana do wieczora potrzebują Niani na pełny etat a nawet dłużej. Takich rodzin w Poznaniu jest około 54 %. Pozostali potrzebują opiekunki w niepełnym wymiarze godzin. Rodzin, które szukają opiekunki na pół etatu jest 24%, a dorywczo 22 %. Po dokładnej analizie danych czasu pracy z raportu okazuje się, że przeciętnie niania pracuje 7 godzin dziennie.

Opieka nad dzieckiem, czy także sprzątanie i gotowanie?

Głównym obowiązkiem każdej niani jest oczywiście opieka nad dzieckiem. Jest to dość szerokie pojęcie, na które składa się wiele czynności a przede wszystkim dbanie o bezpieczeństwo, higienę oraz zdrowie dziecka. Pozostałymi czynnościami są także karmienie, zabawa, a nawet nauka. Rodzice niekiedy wymagają od niani dodatkowych czynności poza opieką, takich jak sprzątanie, gotowanie czy zakupy. Jednak z raportu wynika, że tylko nieco ponad 26% nań w Poznaniu zaznacza w swoich profilach, iż może podjąć się podobnych czynności. Podsumowując należy stwierdzić, że nianie chcą być przede wszystkim opiekunkami i nie łączyć swoich obowiązków z pracami domowymi.

Ile zarabia niania w Poznaniu?

Z pewnością każdy rodzic planujący zatrudnienie niani zastanawia się jak bardzo ten wydatek obciąży jego budżet domowy. Zarobki opiekunek różnią się wyraźnie w zależności od miejsca zamieszkania oraz kwalifikacji. Nianie z wykształceniem pedagogicznym i po kursach pierwszej pomocy często są gotowe pracować dopiero za stawkę wyższą niż 16 złotych za godzinę. Natomiast młode, studiujące dziewczyny zadowolą się stawką nawet 5-6 zł za godzinę gdyż pracę niani /opiekunki można często łatwo połączyć z nauką. Na najwyższe zarobki mogą liczyć nianie w dużych miastach, a przede wszystkim w Warszawie ze względu na wyższe koszty życia. W stolicy nianie oczekują średnich zarobków na poziomie 15,17 zł za godzinę, natomiast rodzice średnio są w stanie zaoferować 11,52 zł. W Poznaniu jest to odpowiednio 11,09 zł i 10,78 zł. Zakładając, iż obie strony spotykają się ze swoimi oczekiwaniami w połowie drogi można założyć, że średnia pensja niani w Poznaniu to około 10,93 zł, za godzinę. Stawka ta jest niewiele niższa od średniej krajowej zarobków niani, która wynosi 11,35 zł za godzinę.

Profil poznańskiej niani.

Podsumowując raport można stwierdzić, że przeciętna niania w Poznaniu to kobieta w wieku 28 lat pracująca najczęściej w dzielnicach Rataje lub Grunwald. Jako opiekunka do dziecka pracuje już od około 2 lat i zajmowała się przed wszystkim małymi dziećmi do 3 roku życia. Nie mieszka z rodziną dziecka, którym się opiekuje i codziennie dojeżdża do pracy. Przede wszystkim zajmuje się opieką nad dzieckiem, ale jest też sporadycznie proszona przez rodziców o wykonanie drobnych obowiązków domowych. Niania w Poznaniu pracuje średnio około 7 godzin dziennie przy stawce 10,93 zł za godzinę[8].

8
http://www.poznan.pl/mim/public/edziecko/pages.html?id=16126&ch=16728&p=16731&instance=1017&lang=pl&lhs=publications&rhs=publications

Projekt „Wielkopolski Ośrodek Ekonomii Społecznej" współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.
Działanie 7.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej.
7.2.2 Wsparcie ekonomii społecznej.
Człowiek - najlepsza inwestycja

NABÓR DO PRZEDSZKOI NA ROK SZKOLNY 2011/2012

Obecnie w poznańskich placówkach jest 13 500 miejsc w przedszkolach oraz 2 600 w oddziałach przedszkolnych dla pięciolatków oraz sześciolatków. Ilu jest chętnych, czy miejsc zostanie, czy zabraknie okaże się dopiero po zamknięciu naboru. Nabór rozpoczął się we **wtorek 1 marca i trwał do 25 marca.** Przy wyborze przedszkola nie decyduje jednak kolejność składania wniosków, lecz komisja, która przydzieli dzieci do odpowiednich placówek.

Tabela 1. Liczba wolnych miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego w Poznaniu.

GRUNWALD	Ilość wolnych miejsc
Przedszkole nr 1 Bajkowy Zamek ul. Jawornicka 17, 60-161 Poznań	2
Przedszkole nr 7 ul. Mikołowska 14, 60-102 Poznań	5
Przedszkole nr 13 ul. Keplera 5, 60-158 Poznań	4
Przedszkole nr 25 ul. Głogowska 97, 60-265 Poznań	1
Przedszkole nr 28 ul. Galileusza 7, 60-159 Poznań	3
Przedszkole nr 39 Leśne Ludki ul. Limanowskiego 23a, 60-744 Poznań	5
Przedszkole nr 40 Poznańskie Koziołki ul. Cześnikowska 18a, 60-330 Poznań	3
Przedszkole nr 44 Janusza Korczaka ul. Dmowskiego 17, 60-222 Poznań	2
Przedszkole nr 58 ul. Wolsztyńska 15, 60-361 Poznań	4
Przedszkole nr 83 Zuch ul. Kasztelańska 19, 60-316 Poznań	2
Przedszkole nr 89 ul. Kasprzaka 46, 60-245 Poznań	2
Przedszkole nr 90 Jana Brzechwy ul. Winklera 9/11, 60-246 Poznań	8
Przedszkole nr 91 Bajka	3

Projekt „Wielkopolski Ośrodek Ekonomii Społecznej" współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.
Działanie 7.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej.
7.2.2 Wsparcie ekonomii społecznej.
Człowiek - najlepsza inwestycja

ul. Cześnikowska 19a, 60-329 Poznań	
Przedszkole nr 100 Mali Poznaniacy ul. Swoboda 57, 60-391 Poznań	3
Przedszkole nr 110 Wesoły Domek ul. Świt 16a, 60-375 Poznań	5
Przedszkole nr 118 Ewy Szelburg-Zarembiny ul. Płomienna 1, 60-392 Poznań	5
Szkoła Podstawowa nr 4 im. Armii Poznań ul. Rawicka 12/14, 60-113 Poznań	9
Szkoła Podstawowa nr 7 im. Erazma z Rotterdamu ul. Galileusza 14, 60-158 Poznań	29
Szkoła Podstawowa nr 9 im. dr Franciszka Witaszka ul. Łukaszewicza 9/13, 60-726 Poznań	38
Szkoła Podstawowa nr 26 im. Ryszarda Berwińskiego ul. Berwińskiego 2/4, 60-765 Poznań	13
Szkoła Podstawowa nr 52 im. Franciszka Ratajczaka ul. Fabianowo 29, 60-005 Poznań	25
Szkoła Podstawowa nr 54 im. Jana Kasprowicza ul. Małoszyńska 38, 60-176 Poznań	15
Szkoła Podstawowa nr 58 im. Jerzego Kukuczki ul. Ławica 3, 60-186 Poznań	25
Szkoła Podstawowa nr 69 im. Jarogniewa Drwęskiego ul. Jarochowskiego 62, 60-246 Poznań	25
Szkoła Podstawowa nr 74 im. Mikołaja Kopernika ul. Trybunalska 17/25, 61-325 Poznań	25
Szkoła Podstawowa nr 77 im. 15 Pułku Ułanów Poznańskich ul. Dmowskiego 50, 60-204 Poznań	4
Szkoła Podstawowa nr 78 im. prof. Wiktora Degi ul. Żonkilowa 34, 60-175 Poznań	11
Szkoła Podstawowa nr 80 im. Kornela Makuszyńskiego ul. Pogodna 84, 60-137 Poznań	9
Szkoła Podstawowa nr 88 im. Poznańskich Koziołków ul. Swoboda 53, 60-389 Poznań	19
Przedszkole Niepubliczne Lucyny Krzemienieckiej ul. Kłuszyńska 19, 60-136 Poznań	118
GRUNWALD – ILOŚĆ WOLNYCH MIEJSC	**422**
JEŻYCE	
Przedszkole nr 14 ul. Tczewska 11, 60-454 Poznań	2
Przedszkole nr 30 Mały Olimpijczyk	3

Projekt „Wielkopolski Ośrodek Ekonomii Społecznej" współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.
Działanie 7.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej.
7.2.2 Wsparcie ekonomii społecznej.
Człowiek - najlepsza inwestycja

ul. Szamotulska 75a, 60-566 Poznań	
Przedszkole nr 59 ul. Słowackiego 19/21, 60-822 Poznań	3
Przedszkole nr 71 Pod Topolą ul. Galla Anonima 13, 60-547 Poznań	4
Przedszkole nr 79 ul. Bukowska 47a, 60-555 Poznań	2
Przedszkole nr 86 Tęczowy Świat ul. Juliusza Słowackiego 15, 60-822 Poznań	3
Przedszkole nr 96 Jarzębinka ul. Janickiego 24a, 60-544 Poznań	2
Przedszkole nr 137 ul. Michałowska 1, 60-645 Poznań	2
Przedszkole nr 155 Polanie os. Winiary 2, 60-665 Poznań	5
Szkoła Podstawowa nr 22 im. A. T. Działyńskiego ul. Hangarowa 14, 60-409 Poznań	14
Szkoła Podstawowa nr 23 im. gen. Józefa Bema ul. Norwida 21, 60-867 Poznań	10
Szkoła Podstawowa nr 27 im. Stefana Czarnieckiego ul. Winiary 2, 60-655 Poznań	25
Szkoła Podstawowa nr 28 im. Kornela Makuszyńskiego ul. Chojnicka 57, 60-480 Poznań	27
Szkoła Podstawowa nr 36 im. mjr. Henryka Sucharskiego ul. Słowackiego 54/56, 60-521 Poznań	25
Szkoła Podstawowa nr 62 im. gen. Stanisława Taczaka ul. Druskiennicka 32, 60-476 Poznań	2
Szkoła Podstawowa nr 71 im. Janusza Kusocińskiego ul. Przybyszewskiego 37, 60-356 Poznań	33
Szkoła Podstawowa nr 89 im. K. Kamila Baczyńskiego ul. Sochaczewska 3, 60-645 Poznań	26
Przedszkole Niepubliczne bł. Julii ul. Kartuska 17, 60-471 Poznań	75
JEŻYCE – ILOŚĆ WOLNYCH MIEJSC	**263**
NOWE MIASTO	
Przedszkole nr 6 Polne Kwiatki os. Lecha 79, 61-296 Poznań	4
Przedszkole Nr 10 os. Oświecenia 26, 61-206 Poznań	3
Przedszkole nr 12 Marcinek ul. Płocka 4, 61-045 Poznań	1

Projekt „Wielkopolski Ośrodek Ekonomii Społecznej" współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.
Działanie 7.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej.
7.2.2 Wsparcie ekonomii społecznej.
Człowiek - najlepsza inwestycja

Przedszkole nr 45 ul. Trzemeszeńska 12, 61-038 Poznań	5
Przedszkole nr 53 Koszałka Opałka os. Lecha 14, 61-293 Poznań	3
Przedszkole nr 68 Kolorowy Świat ul. Majakowskiego 316, 61-066 Poznań	1
Przedszkole nr 73 Zielony Gaik os. Czecha 140, 61-292 Poznań	1
Przedszkole nr 78 ul. Nadolnik 9, 61-012 Poznań	2
Przedszkole nr 82 ul. Zawady 26, 61-002 Poznań	2
Przedszkole nr 85 ul. Krzesiny 13, 61-321 Poznań	4
Przedszkole nr 113 Mali Sportowcy os. Rzeczypospolitej 7, 61-395 Poznań	1
Przedszkole nr 117 Czecha os. Piastowskie 105, 61-164 Poznań	3
Przedszkole nr 119 Lecha os. Piastowskie 55, 61-156 Poznań	3
Przedszkole nr 124 Wesoła Ludwiczka os. Boh.II Wojny Światowej 30, 61-386 Poznań	6
Przedszkole nr 126 Rusa os. Piastowskie 26, 61-148 Poznań	1
Przedszkole nr 144 Wesoła Gromada os. Czecha 76, 61-289 Poznań	1
Przedszkole nr 150 Baśniowy Dom ul. Rusa 120, 61-245 Poznań	2
Przedszkole nr 161 Księcia Przemysława os. Rusa 7, 61-245 Poznań	1
Przedszkole nr 178 Kwiaty Polskie os. Orła Białego 72, 61-251 Poznań	1
Przedszkole nr 180 Dzięciołowe Mieszkanie os. Polan 1, 61-253 Poznań	2
Przedszkole nr 186 os. Stare Żegrze 55, 61-249 Poznań	14
Szkoła Podstawowa nr 3 im. Bolesława Krzywoustego os. Piastowskie 27, 61-149 Poznań	9
Szkoła Podstawowa nr 18 im. Zofii Nałkowskiej os. Armii Krajowej 100, 61-381 Poznań	7
Szkoła Podstawowa nr 19 im. Stanisława Staszica ul. Oświecenia 1, 61-205 Poznań	12
Szkoła Podstawowa nr 45 im. Okrętu Rzeczypospolitej	1

Polskiej "POZNAŃ" ul. Harcerska 3, 61-011 Poznań	
Szkoła Podstawowa nr 50 im. I Dywizji Pancernej gen. S. Maczka os. Stare Żegrze 1, 61-249 Poznań	25
Szkoła Podstawowa nr 51 im. Bronisława Szwarca os. Lecha 37, 61-294 Poznań	25
Szkoła Podstawowa nr 53 im. P. E. Strzeleckiego ul. Głuszyna 187, 61-329 Poznań	1
Szkoła Podstawowa nr 55 im. Jurija Gagarina ul. Szpaków 1, 61-065 Poznań	24
Szkoła Podstawowa nr 59 im. gen. J. H. Dąbrowskiego ul. Baranowska 1, 61-353 Poznań	18
Szkoła Podstawowa nr 61 im. Komisji Edukacji Narodowej ul. Szczepankowo 74, 61-306 Poznań	25
Szkoła Podstawowa nr 63 im. Ksawerego Zakrzewskiego ul. Starołęcka 142, 61-341 Poznań	3
Szkoła Podstawowa nr 64 im. Marii Konopnickiej os. Orła Białego 120, 61-251 Poznań	30
Szkoła Podstawowa nr 87 im. Stefana Żeromskiego ul. Leszka 42, 61-062 Poznań	27
Szkoła Podstawowa Katolickiego Stowarzyszenia Wychowawców ul. Mińska 32, 61-049 Poznań	24
Przedszkole Niepubliczne "Liczmanek" os. Armii Krajowej 97, 61-381 Poznań	125
NOWE MIASTO – ILOŚĆ WOLNYCH MIEJSC	**424**
STARE MIASTO	
Przedszkole nr 2 ul. Grobla 1, 61-858 Poznań	1
Przedszkole nr 23 Krasnala Hałabały ul. Garbary 82, 61-758 Poznań	1
Przedszkole nr 24 os. Bolesława Chrobrego 104, 60-681 Poznań	3
Przedszkole nr 29 im. Plastusia ul. Księcia Józefa 1/3, 61-718 Poznań	1
Przedszkole nr 31 ul. Mielżyńskiego 21, 61-725 Poznań	2
Przedszkole nr 64 Bolka i Lolka ul. Winogrady 24, 61-663 Poznań	1
Przedszkole nr 66 Zaczarowany Ogród ul. Noskowskiego 35/37, 61-705 Poznań	8

Projekt „Wielkopolski Ośrodek Ekonomii Społecznej" współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.
Działanie 7.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej.
7.2.2 Wsparcie ekonomii społecznej.
Człowiek - najlepsza inwestycja

Przedszkole nr 129 Małych Przyjaciół ul. Przyjaźni 135, 61-687 Poznań	1
Przedszkole nr 131 im. Kubusia Puchatka os. Przyjaźni 117, 61-681 Poznań	5
Przedszkole nr 134 Słoneczny Świat ul. Kosmonautów 108, 61-642 Poznań	3
Przedszkole nr 158 Świat Krasnali ul. Kosmonautów 107, 61-624 Poznań	1
Przedszkole nr 174 Królewna Śnieżka ul. J.III Sobieskiego 108, 60-688 Poznań	1
Przedszkole nr 175 os. Zwycięstwa 124, 61-646 Poznań	4
Przedszkole nr 181 os. Zwycięstwa 102, 61-645 Poznań	1
Przedszkole nr 187 os. Wł.Łokietka 3 , 4 , 104, 61-616 Poznań	3
Szkoła Podstawowa nr 11 im. gen. Dezyderego Chłapowskego os. Wichrowe Wzgórze 119, 61-699 Poznań	26
Szkoła Podstawowa nr 13 im. Cytadelowców Poznańskich al. Niepodległości 32/40, 61-714 Poznań	3
Szkoła Podstawowa nr 15 im. Jana III Sobieskiego os. Jana III Sobieskiego 105, 60-688 Poznań	4
Szkoła Podstawowa nr 17 im. Józefa Ignacego Kraszewskiego ul. Bolesława Chrobrego 105, 60-681 Poznań	18
Szkoła Podstawowa nr 29 im. Jana Kochanowskiego os. Pod Lipami 106, 61-638 Poznań	7
Szkoła Podstawowa nr 34 im. Wojska Polskiego os. Bolesława Śmiałego 107, 60-682 Poznań	17
Szkoła Podstawowa nr 35 im. Władysława Łokietka os. Władysława Łokietka 104, 61-616 Poznań	24
Szkoła Podstawowa nr 38 ul. Brandstaettera 6, 61-659 Poznań	4
Szkoła Podstawowa nr 40 z Oddz. Integr. im. Mieszka I ul. Garbary 82, 61-758 Poznań	12
Szkoła Podstawowa nr 60 im. Wojciecha Bogusławskiego ul. Boranta 2, 61-608 Poznań	1
Szkoła Podstawowa nr 65 im. Fr. Żwirki i St. Wigury os. Kosmonautów 111, 61-642 Poznań	4
Szkoła Podstawowa nr 68 os. Jana III Sobieskiego 102, 60-688 Poznań	18
Szkoła Podstawowa nr 75 im. Powstańców Wielkoposkich	28

ul. Powstańców Wielkopolskich 3, 61-895 Poznań	
Szkoła Podstawowa nr 82 im. księcia Przemysła I ul. Krakowska 10, 61-889 Poznań	3
Przedszkole Niepubliczne "Miś Colargol" ul. Za Cytadelą 120, 61-659 Poznań	95
STARE MIASTO – ILOŚĆ WOLNYCH MIEJSC	**300**
WILDA	
Przedszkole nr 42 Kwiaty Polskie ul. Prądzyńskiego 15a, 61-527 Poznań	8
Przedszkole nr 43 Krasnala Hałabały ul. Wiązowa 5, 61-432 Poznań	5
Przedszkole nr 81 Skrzata Borodzieja ul. Limbowa 2, 61-446 Poznań	2
Przedszkole nr 87 Jacusia i Agatki ul. Czesława 6a, 61-575 Poznań	1
Przedszkole nr 103 Pan Kleks ul. Wierzbięcice 64, 61-546 Poznań	5
Przedszkole nr 104 Bajlandia ul. Jesionowa 14, 61-432 Poznań	7
Przedszkole nr 112 Mali Przyrodnicy ul. Osinowa 14a, 61-451 Poznań	1
Przedszkole nr 115 Sportowa Drużyna ul. Różana 1/3, 61-577 Poznań	3
Przedszkole nr 176 Bajkowy Domek ul. Saperska 29, 61-494 Poznań	1
Przedszkole nr 188 Dębowe Ludki os. Dębina 15, 61-461 Poznań	10
Szkoła Podstawowa nr 21 im. Filipiny Płaskowickiej ul. Łozowa 77, 61-448 Poznań	16
Szkoła Podstawowa nr 25 im. Bohaterów Monte Cassino ul. Prądzyńskiego 53, 61-527 Poznań	7
Szkoła Podstawowa nr 42 im. Bolesława Chrobrego ul. Różana 1/3, 61-577 Poznań	25
Szkoła Podstawowa nr 79 im. Arkadego Fiedlera ul. Jesionowa 14, 61-432 Poznań	27
Szkoła Podstawowa nr 84 im. Tadeusza Kościuszki ul. św. Szczepana 3, 61-465 Poznań	29
WILDA – ILOŚĆ WOLNYCH MIEJSC	**147**

Źródło: https://nabor.pcss.pl/poznan/przedszkole/nabor/

Projekt „Wielkopolski Ośrodek Ekonomii Społecznej" współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.
Działanie 7.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej.
7.2.2 Wsparcie ekonomii społecznej.
Człowiek - najlepsza inwestycja

Tabela 2. Ilość wolnych miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego z podziałem na dzielnice.

DZIELNICA	ILOŚĆ WOLNYCH MIEJSC
GRUNWALD	422
JEŻYCE	263
NOWE MIASTO	424
STARE MIASTO	300
WILDA	147

Źródło: https://nabor.pcss.pl/poznan/przedszkole/nabor/

Dane wtórne mają przełożenie również na dane pierwotne, ponieważ najczęściej mieszkańcy dzielnicy Wilda i Jeżyce uskarżali się, że brakuje miejsc w placówkach przedszkolnych w okolicy ich zamieszkania. Przyczyn takiego stanu rzeczy może być kilka, po pierwsze zbyt wysokie opłaty w placówkach, słabo rozwinięta w danej dzielnicy sieć instytucji tego typu, bądź nie dopasowanie do oczekiwań rodziców.

W samym Poznaniu publicznych przedszkoli jest kilkadziesiąt. Te prześcigają się w oferowaniu jak największej liczby zajęć. W przedszkolach dzieci nauczyć mogą się podstaw języków obcych, rytmiki czy zacząć rozwijać swoje umiejętności sportowe. Dodatkowo, niektóre z przedszkoli oferują zajęcia z informatyki, a nawet kółka teatralne. Od kilku lat w Poznaniu zgłaszanie dzieci do przedszkoli jest łatwiejsze. We wszystkich placówkach obowiązują te same kryteria. Kryteria naboru znaleźć można w każdym przedszkolu. Są to kryteria nałożone z Ministerstwa Edukacji Narodowej, ale dodatkowo każde przedszkole może przedstawić swoje dodatkowe kryteria przyjęć. W przypadku, kiedy rodzice złożą wniosek i zostanie on pozytywnie rozpatrzony, ale zdecydują się przenieść dziecko w inne miejsce, mogą złożyć wniosek w innym przedszkolu, informując jednak wcześniej o tym poprzednią placówkę.

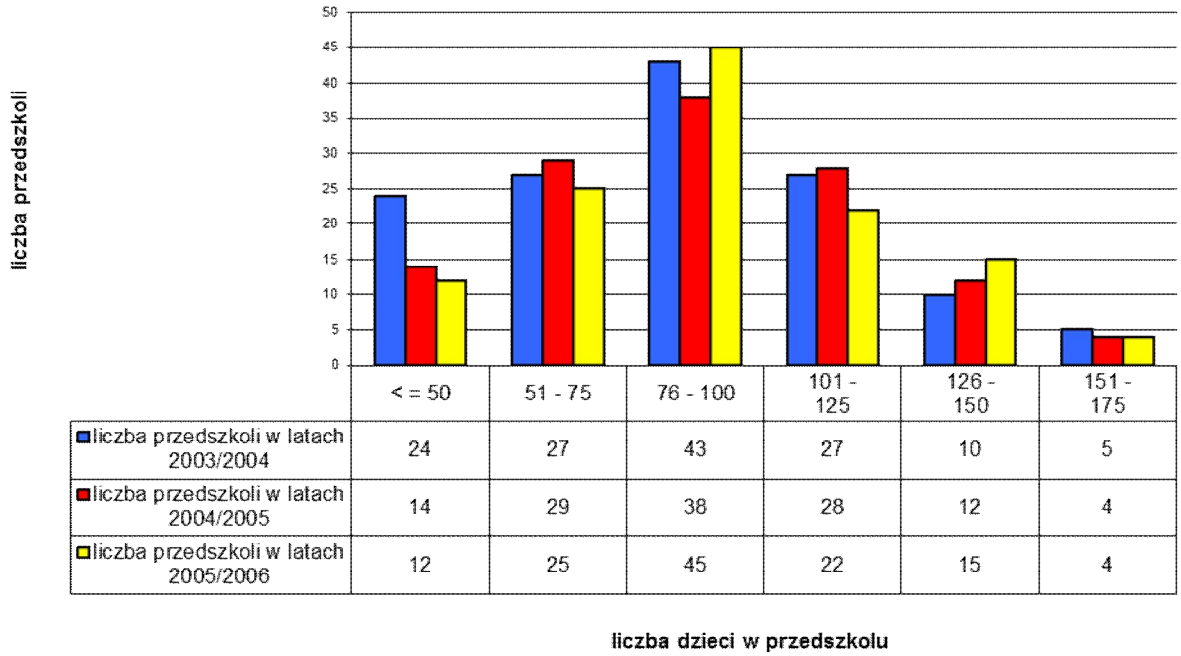
Każdy rodzic musi wypełnić kartę zgłoszeniową. Pobrać ją można w placówkach, a także ze strony Urzędu Miasta. Pobraną kartę należy odpowiednio wypełnić. Najważniejszą kwestią jest wpisanie przedszkola, do którego docelowo uczęszczać ma dziecko. Awaryjnie, można wpisać dwie kolejne placówki. Jak zaznaczają w Urzędzie Miasta, wpisanie trzech

placówek powinno zwiększyć szansę na przyjęcie dziecka do przedszkola. Ponadto w karcie zgłoszeniowej należy uzupełnić dodatkowe informacje o dziecku oraz o jego pobycie w placówce[9].

PRZEDSZKOLA W POZNANIU

W roku szkolnym 2005/2006 w Poznaniu działały 123 przedszkola, o 2 mniej niż w poprzednim roku szkolnym i o 13 mniej niż w roku szkolnym 2003/2004. Różnica ta wynika przede wszystkim ze zmniejszającej się liczby najmniejszych przedszkoli, do 50 dzieci, których jest obecnie o połowę mniej niż 3 lata temu oraz z przekształcania się części przedszkoli samorządowych w placówki niepubliczne. Rośnie, choć nie tak wyraźnie, liczba przedszkoli, w których przebywa od 126 do 150 dzieci.

Rysunek 6. Liczba przedszkoli w zależności od liczby dzieci w przedszkolu w Poznaniu.

	< = 50	51 - 75	76 - 100	101 - 125	126 - 150	151 - 175
liczba przedszkoli w latach 2003/2004	24	27	43	27	10	5
liczba przedszkoli w latach 2004/2005	14	29	38	28	12	4
liczba przedszkoli w latach 2005/2006	12	25	45	22	15	4

Źródło: materiały Wydziału Oświaty UM

[9] http://www.mmpoznan.pl/361394/2011/2/28/rusza-nabor-do-przedszkoli-na-rok-szkolny

Tabela 3. Liczba dzieci w przedszkolach niepublicznych oraz publicznych prowadzonych przez inny organ niż Poznań w poszczególnych latach – stan na dzień 30 września.

Rok szkolny	Liczba dzieci z „0" w SP	Liczba dzieci korzystających z przedszkoli	Liczba dzieci korzystających z przedszkoli specjalnych	Liczba dzieci spoza Poznania	Liczba dzieci korzystających z przedszkoli ogółem
2001/2002	130	344	12	bd	486
2002/2003	83	553	62	bd	698
2003/2004	110	864	58	bd	1032
2004/2005	132	1479	59	bd	1670
2005/2006	143	1705	60	148	1908

Źródło: materiały Wydziału Oświaty UM

Od roku szkolnego 2001/2002 wzrasta przede wszystkim liczba dzieci korzystających z przedszkoli niepublicznych, w mniejszym zaś stopniu w kl. „0" szkół niepublicznych. Obserwowany jest też wzrost liczby dzieci korzystających z przedszkoli specjalnych choć grupują one niewielką liczbę dzieci.

Tabela 4. Liczba dzieci w przedszkolach prowadzonych przez Poznań.

Rok szkolny	Liczba dzieci w przedszkolach prowadzonych przez Poznań (łącznie z oddziałami „0" przy SP)	Liczba dzieci w przedszkolach (publicznych i niepublicznych) prowadzonych przez inny organ niż Poznań (łącznie z oddziałami „0" przy SP)	Ogółem	Odsetek dzieci w przedszkolach prowadzonych przez inny organ niż Poznań w stosunku do (w %)
2001/2002	13754	486	14240	3,41
2002/2003	13149	698	13847	5,04
2003/2004	13219	1032	14251	7,24
2004/2005	13125	1670	14795	11,29
2005/2006	13303	1908	15211	12,54

Źródło: opracowano na podstawie: materiały Wydziału Oświaty UM

W powyższej tabeli zestawiono liczbę dzieci korzystających z przedszkoli prowadzonych przez Poznań i prowadzonych przez inny organ. Wynika z niej, iż w ciągu ostatnich kilku lat odsetek dzieci (spośród tych, które uczęszczają do przedszkoli) w tych ostatnich placówkach wzrósł z około 3 do 12,5%.

Od 2002 do 2004 zmieniła się liczba przedszkoli samorządowych w Poznaniu ze 142 do 128. A liczba dzieci w przedszkolach samorządowych spadła w tym czasie o 6,11%. W tym czasie znacznie wzrosła liczba placówek niesamorządowych i liczba dzieci w tych placówkach – z 398 w 2002 roku do 1.026 w 2004, czyli o około 250%. Liczba oddziałów przy SP niesamorządowych nieznacznie się waha, podobnie jak liczba dzieci do nich uczęszczająca (od 125 do 145).

W roku szkolnym 2005/2006 z przedszkoli niepublicznych oraz publicznych prowadzonych przez inny organ niż miasto korzysta około 10% dzieci w poszczególnych grupach spośród wszystkich dzieci zamieszkałych w Poznaniu (około 11% 3-latków oraz po 10% - 4- , 5- i 6-latków).

Wspólne zestawienie liczby dzieci uczęszczających do wszystkich przedszkoli przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5. Porównanie liczby dzieci zamieszkałych na terenie Poznania z oferowana liczbą miejsc w placówkach oświatowych – dane z roku szkolnego 2005/2006.

	6-latki	5-latki	4-latki	3-latki	Razem
Liczba dzieci zameldowanych na terenie Poznania	4297	4513	4457	4338	17605
Liczba dzieci w przedszkolach	2623	3274	3176	2758	11831
%	61,04%	72,55%	71,26%	63,58%	
Liczba dzieci w oddz. „0" w SP	1451				1451
%	33,37%				
Liczba dzieci w placówkach niepublicznych	419	439	465	427	1750
%	9,75%	9,73%	10,43%	9,84%	
Liczba dzieci objętych opieką przedszkolną razem	4493	3713	3641	3185	15032
%	104,56%	82,27%	81,69%	73,42%	85,38%

Źródło: materiały Wydziału Oświaty UM

Około 75% dzieci w wieku 3 lat chodzi do przedszkola, w przypadku 4 i 5-latków procent ten wzrasta do 82. Jak widać nie wszystkie dzieci w wieku przedszkolnym uczęszczają do przedszkoli. Ogół danych wskazuje, że tak w całym Poznaniu, jak i w poszczególnych dzielnicach, miejsc w przedszkolach (także niepublicznych) jest więcej niż dzieci do nich uczęszczających.

Tabela 6. Informacja o wolnych miejscach w przedszkolach i kl. „0" szkół podstawowych.

Rok szkolny	Liczba miejsc	Liczba dzieci	Liczba wolnych miejsc w przedszkolach
1999/2000	13754	13447	307
2000/2001	13371	13059	312
2001/2002	13156	12807	349
2002/2003	12986	12532	454
2003/2004	12830	11853	977
2004/2005	12394	11636	758
2005/2006	12399	11831	568
	Liczba miejsc w oddz. „0" w SP	**Liczba dzieci w oddz. „0" w SP**	**Liczba wolnych miejsc w oddz. „0" w SP**
2003/2004	1397	1372	273
2004/2005	1905	1551	320
2005/2006	2030	1451	579

Źródło: materiały Wydziału Oświaty UM

Tabela 6. prezentuje, że w ostatnich latach zmniejszyła się w porównaniu z dwoma poprzednimi latami liczba wolnych miejsc w przedszkolach, jednak jest ich więcej niż w roku szkolnym 2002/2003 i latach poprzednich. Wynika to z dwóch tendencji: po pierwsze z roku na rok zmniejsza się liczba dzieci, a po drugie, liczba przedszkoli samorządowych zmniejsza się. Większość oddziałów przedszkolnych (81) średnio liczy 20 osób na oddział, a w 65 oddziałach mamy średnio 25 dzieci. Sądzić należy, że spowodowane jest to z jednej strony niżem demograficznym, ale z drugiej warunkami lokalowymi pomieszczeń (małe sale w przedszkolach willowych lub w blokach).

Analizując dokładne dane na temat poszczególnych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych przy SP z 30.09.2005 można zauważyć, iż część palcówek nie dysponowała wolnymi miejscami. W 66 przedszkolach (nieco ponad 50% wszystkich) były wolne miejsca, przy czym w niektórych zaledwie kilka – od 1 do 5, ale w innych ponad 20 – czyli w zasadzie jeden oddział. Tych ostatnich było 9. Liczba wolnych miejsc w oddziałach

przedszkolnych przy SP na dzień 30.09.2005 wynosiła 579 na 67 oddziałów, czyli średnio 8,54 miejsc na oddział. W 26 oddziałach był komplet. Około 62% placówek samorządowych miało wolne miejsca, w tym 16 oddziałów ponad 20 wolnych miejsc. W ciągu ostatnich dwóch lat:

- zamknięto 10 placówek (5 z nich zasiliło grupę placówek niepublicznych)
- spadła średnia liczba wolnych miejsc na placówkę z 7,18 do 4,51, ale
- wzrosła średnia liczba dzieci w oddziale z 21,3 do 22,2.

Porównując z kolei dane dotyczące przedszkoli prowadzonych przez Poznań z danymi dotyczącymi Wrocławia stwierdzić należy, że średnia liczba dzieci w przedszkolu i średnia liczba dzieci w oddziale są w Poznaniu niższe niż we Wrocławiu, z tym, iż w Poznaniu w przeciągu ostatnich lat te wartości rosną, natomiast we Wrocławiu spadają, tak że w roku szkolnym 2005/2006 średnia liczba dzieci w oddziale różniła się już zaledwie o około 0,7; tymczasem dwa lata wcześniej była większa i wynosiła około 3,4. Podobne tendencje można zaobserwować odnośnie średniej liczby dzieci w przedszkolu.

Tabela 7. Dane dotyczące przedszkoli prowadzonych przez organ samorządowy w Poznaniu i Wrocławiu.

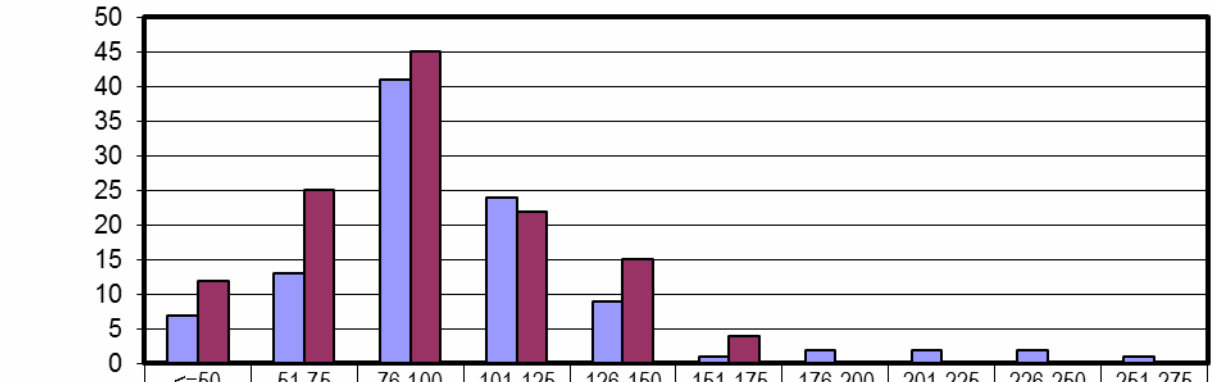
	Dane dla Poznania			**Dane dla Wrocławia**		
Przedszkola oraz liczba dzieci w przedszkolach	**2003/2004**	**2004/2005**	**2005/2006**	**2003/2004**	**2004/2005**	**2005/2006**
Ogółem liczba dzieci	11847	11574	11831	11695	11315	10692
Ogółem liczba przedszkoli	136	125	123	107	104	102
Ogółem liczba oddziałów	556	534	531	472	469	466
Średnia liczba dzieci w przedszkolu	87,1	92,6	96,2	109,3	108,8	104,8
Średnia liczba dzieci w oddziale	21,31	21,67	22,28	24,78	24,13	22,97

Źródło: materiały Wydziału Oświaty UM

Także dane dotyczące liczby przedszkoli w zależności od liczby dzieci wskazują na występujące widoczne różnice pomiędzy Poznaniem i Wrocławiem. W Poznaniu jest więcej przedszkoli z mniejszą liczbą dzieci odpowiednio w przedziałach do 50 dzieci, 51-75; 76-100 i w przedszkolach od 126 do 150 i 151-175 dzieci. W Poznaniu w porównaniu z Wrocławiem nie ma przedszkoli dużych z liczbą dzieci powyżej 176 nawet do 275. Zatem we Wrocławiu zamiast kilku czy kilkunastu przedszkoli z liczbą dzieci mniejszą niż 50 oraz od 51 do 75, działa kilka bardzo dużych placówek.

Projekt „Wielkopolski Ośrodek Ekonomii Społecznej" współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.
Działanie 7.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej.
7.2.2 Wsparcie ekonomii społecznej.
Człowiek - najlepsza inwestycja

Rysunek 7. Liczba przedszkoli w zależności od liczby dzieci w przedszkolu w roku szkolnym 2005/2006.

	<=50	51-75	76-100	101-125	126-150	151-175	176-200	201-225	226-250	251-275
Wrocław	7	13	41	24	9	1	2	2	2	1
Poznań	12	25	45	22	15	4	0	0	0	0

Źródło: materiały Wydziału Oświaty UM

WNIOSKI

Czasami rodzice decydują się na wychowywanie dziecka w domu do momentu rozpoczęcia przez niego nauki w szkole. Teoretycznie wydawałoby się, że więcej czasu spędzone w domu procentuje lepszym wychowaniem i silniejszymi więzami rodzinnymi. Jednak według specjalistów sytuacja ta nie jest korzystna dla dziecka. W domu nie nabywa ono podstawowych umiejętności społecznych, często nie uczy się pracować (w domu większość rzeczy wykonują za nie rodzice) i współżyć w grupie. Ponadto w domach bywa różnie. To, że ktoś nie pracuje, nie znaczy, że poświęca wolny czas na wychowywanie. Dłużej będzie więc trwał proces przygotowania takiego dziecka do samodzielności i radzenia sobie w sytuacjach nietypowych. Nauczyciele nauczania początkowego twierdzą, że dzieci, które nie chodziły do przedszkola mają niemal ze wszystkim większe problemy.

Pedagodzy zgodnie twierdzą - im wcześniej dziecko pójdzie do przedszkola, tym lepiej. Wcześniej pozna swoich rówieśników, spróbuje żyć w większej grupie, rozpocznie naukę. Dzień przedszkolaka zaplanowany jest przez specjalistów opracowujących programy dydaktyczne dla dzieci. W trakcie zabaw dziecko ma możliwość przyswojenia nowej wiedzy - uczy się pisać, czytać, rozwiązywać zadania. A im wcześniej jego umiejętności i zainteresowania zostaną ukierunkowane, tym większe będzie miał szanse na prawidłowy rozwój oraz osiągnięcie lepszych wyników w nauce i pracy

Specjaliści zajmujący się psychologią rozwojową w ogóle nie stawiają dziś pytania, czy dzieci powinny chodzić do przedszkoli, lecz: jak te placówki powinny być organizowane. Z badań wynika, że najlepiej w szkole i w życiu radzą sobie wychowankowie przedszkoli, w których istnieje program zabaw edukacyjnych, organizowanych przez dobrze wykształconych nauczycieli wyznaczających dzieciom konkretne zadania, a grupy liczą nie więcej niż 12 dzieci.

Tymczasem pod względem upowszechnienia wychowania przedszkolnego Polska znajduje się na jednym z ostatnich miejsc w Europie. Dziś do przedszkoli chodzi ok. 32% dzieci w wieku 3 - 5 lat. Sytuacja wygląda dramatycznie głównie na wsiach, gdzie do przedszkoli uczęszcza zaledwie ok. 14% dzieci. Najczęściej, nawet jeżeli rodzice chcą

zapisać dziecko do przedszkola, nie mają takiej możliwości. W całym kraju pozostało około 8 tys. przedszkoli, a zaledwie jedna trzecia z nich znajduje się na wsi. Mimo nagłaśnianej przez pedagogów potrzeby edukacji w przedszkolu i wprowadzeniu obowiązkowej zerówki, zamykane są kolejne placówki. Władze gmin tłumaczą swoje decyzje m.in. wzrostem płac nauczycieli.

W 2000 roku, w wyniku nowelizacji Karty Nauczyciela, gminy musiały przeznaczyć dodatkową kwotę na płace w przedszkolach i nie mogły liczyć na szybki zwrot tych środków z budżetu państwa. Urzędnicy dodają, że co roku rosną też koszty stałe związane z utrzymywaniem przedszkoli - wzrost czynszów lokali, w których znajdują się przedszkola, wzrost cen wody, energii itp.

Likwidacja przedszkoli to nie jedyny problem. Sytuację pogarsza fakt, iż wielu osób nie stać na przedszkole. Nawet państwowe bezpłatne przedszkola w rzeczywistości wcale nie są bezpłatne. Ponadto powszechne bezrobocie sprawia, że rodzice zostają w domu i sami zajmują się dziećmi.

Trudnej sytuacji próbuje zaradzić Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży. Celem fundacji jest zrzeszanie lokalnych gron samorządowców, nauczycieli i rodziców na rzecz wczesnej edukacji.

Tam, gdzie nie ma przedszkoli

Gminy rzeczywiście nie mają pieniędzy na instytucje przedszkolne. One są drogie i niefunkcjonalne - powiedziała w wywiadzie dla Polskiego Radia Teresa Ogrodzińska, dyrektor programowy Polskiej Fundacji Dzieci i Młodzieży. - Natomiast w Europie funkcjonują bardzo różne rozwiązania, które są nieporównywalnie tańsze. Np. w Portugalii są "wędrujące przedszkola". W trudno dostępnych, górzystych rejonach kraju, spotkania odbywają się najczęściej w domu jednej z rodzin. Nasza fundacja stworzyła program "Tam, gdzie nie ma przedszkoli". Jest to program, który ściągnęliśmy od Portugalczyków, którzy mieli równie złą sytuację finansową i jeśli chodzi o procent dzieci w przedszkolach jeszcze 10 lat temu. Oni stworzyli specjalny system edukacji na wsiach, tam gdzie jest mało dzieci i nie warto budować drogich przedszkoli. My ten system adaptowaliśmy do naszych

warunków i w styczniu 2002 podpisaliśmy umowy z ośmioma gminami w Polsce, wszystko to są wiejskie, ubogie gminy, większość z nich ma duże tereny popegieerowskie. Średni koszt dziecka w przedszkolu to 400 zł miesięcznie, nasza propozycja to 70 zł miesięcznie.

Program "Tam, gdzie nie ma przedszkoli" opiera się na tworzeniu małych ośrodków przedszkolnych w miejscach, gdzie nie ma przedszkoli, bez konieczności budowy placówki. Taki ośrodek może mieścić się w domu kultury, bibliotece lub sali parafialnej. Nauczyciel spotyka się z dziećmi 3 razy w tygodniu. Zajęcia trwają tylko 3 godziny, ale jest to czas wypełniony zabawami edukacyjnymi. Za pensję nauczyciela oraz wyposażenie ośrodków płacą gminy. Fundacja przygotowuje program pracy z dziećmi i szkolenie dla nauczyciela. Zdaniem Teresy Ogrodzińskiej warto tworzyć takie ośrodki ponieważ sprawdzają się w małych miejscowościach, mają profesjonalną kadrę, obejmują grupy różnowiekowe, są dostosowane do potrzeb i specyfiki danej gminy. Program działa dopiero dwa lata, ale już cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem gmin z całej Polski.

W miastach też brakuje miejsc

Okazuje się, że problem niedostępności przedszkoli nie dotyczy jedynie małych miejscowości.

W rzeczywistości jednak w miastach problem niedostępności przedszkoli jest dużo mniejszy i częściowo wynika nie tyle z braku miejsc w przedszkolach, co ze zróżnicowania ich oferty. Kilka lat temu dziecko szło do przedszkola znajdującego się najbliżej domu, teraz rodzice starają się o miejsce w placówce, która gwarantuje najlepszy rozwój malucha.
- Znam kobietę, która codziennie pokonywała 40 km z podwarszawskiej Kobyłki na Żoliborz, bo tamtejsze przedszkole miało dobrą opinię - mówi dla „Wprost" Elżbieta Supryn, psycholog z Uniwersytetu dla Rodziców w Warszawie. - Wybór dobrego przedszkola stał się niemal równie ważny jak decyzja o kierunku studiów.

Powodzeniem cieszą się przede wszystkim przedszkola z dodatkowymi zajęciami, zwłaszcza lekcjami angielskiego. Chętnych nie brakuje np. w Społecznym Przedszkolu „Baśniowy Świat" w Warszawie, gdzie prowadzone są zajęcia taneczne i muzyczne z elementami języka angielskiego, w Prywatnym Przedszkolu Językowym, Informatycznym i Artystycznym „Przed-Szkółka" oferującym warsztaty teatralne i naukę czytania od trzeciego

roku życia, czy w Prywatnym Przedszkolu Artystyczno-Językowym "Akademia Krasnoludków Wielkopolskich" w Poznaniu, w którym uczniowie mogą nauczyć się pływania, obsługi komputera, a nawet podstaw tenisa ziemnego. Często są to jednak przedszkola tylko dla wybranych. Podczas, gdy w państwowym przedszkolu opłaty wynoszą około 300 zł miesięcznie, miejsce w prywatnej placówce to wydatek rzędu 500-600 zł. Jeżeli rodzice chcą zapisać dziecko na dodatkowe zajęcia koszty te wzrastają do 1000 zł, a czasem znacznie tą sumę przekraczają.

Projekt „Wielkopolski Ośrodek Ekonomii Społecznej" współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.
Działanie 7.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej.
7.2.2 Wsparcie ekonomii społecznej.
Człowiek - najlepsza inwestycja

ANALIZA FORÓW INTERNETOWYCH

Analiza forów internetowych potwierdza także informacje zgromadzone w trakcie badań ankietowych. Respondenci w głównej mierze patrzą na dobro swoich dzieci. Zwracają uwagę na posiłki i jak jest z możliwością żywienia w przypadku dzieci-alergików. Ponadto dużą rolę odgrywa całą infrastruktura placówki, czyli plac zabaw, zabawki, obejście budynku jak i jego stan wewnątrz. Bardzo ważnym czynnikiem przy wyborze przedszkola jest również atmosfera w nim panująca oraz właściwe podejście kadry do dzieci. Ponadto rodzice dużą wagę przywiązują do oferowanych zajęć dodatkowych, aczkolwiek, na co wskazują niektóre opinie nie są zdecydowanymi zwolennikami częstego prezentowania w telewizorze dzieciom bajek oraz zbyt częstych zajęć komputerowych. Wybrane opinie rodziców z różnych przedszkoli Poznania zaprezentowane zostały poniżej.

1. „(…) Część zależy, z jakiej jesteś dzielnicy ja swoje przedszkole znalazłam w Internecie koło mnie są dwa Jarzębinka i Pod Topolą oby dwa nie przyciągnęły mojej uwagi na tyle jak przedszkole 79 Na Bukowskiej 49. Polecam wspaniała kadra kilka przedstawień teatrzyków pieniądze z komitetu wiadomo, na co idą…. Jeżeli chodzi, o tzw. ochronę panie nie, wydają dzieci osobom spoza listy. Pod Topolą był przypadek, że dziecko po prostu sobie wyszło z przedszkola, a Jarzębinka sama tam chodziłam jako dziecko kiedyś jeszcze jako tako teraz nie zasługuje to przedszkole na moja uwagę(…)",
2. „(…) Ja polecam Ikarka w Głuszynie. Bardzo miłe panie, dużo się dzieje - ostatnio pokaz psów policyjnych. Naprawdę jesteśmy zadowolone (…)",
3. „(…) polecam przedszkole nr 8 na ul. Bosej. małe grupy (3 grupy), piękny ogródek dla dzieci, sympatyczne panie, dużo zajęć dodatkowych (religia, rytmika, tance, angielski codziennie za jedyne 35zl miesięcznie). Jestem bardzo zadowolona z niego (…)",
4. „(…)synek też chodził wcześniej do żłobka, ale zawsze lubił (Koniczynka przy pętli na Ogrodach). Przedszkoli naoglądaliśmy się sporo, ale w końcu zdecydowaliśmy się na 118 im. Ewy Szelburg-Zarembiny. Najważniejsze, że dzieci bardzo lubią swoje panie i

jest przyjemny plac zabaw daleko od ruchu drogowego, na którym dzieci spędzają sporo czasu. Przez pół pierwszego roku, gdy synek chodził (potem wyprowadziliśmy się z Poznania), mieli kilka imprez z rodzicami + bal przebierańców + odwiedziny teatrzyku (maluszki do teatru jeszcze nie wychodzą, więc Marcinek przychodzi do nich). Miła atmosfera, pani dyrektor otwarta na uwagi, sale jasne i czyste z ładnymi mebelkami, dzieci dbają o porządek. Dzieci uczyły się dużo piosenek w połączeniu z ćwiczeniami rytmicznymi. Raz w tygodniu aikido dla chętnych (głównie ćwiczenia ogólnorozwojowe). Dla nas super. Maluszki nie mają angielskiego, zwykle w tej grupie jest sporo 2,5 latków, ale nam to nie przeszkadzało. Ogólnie przedszkole przytulne, raczej tradycyjne, niekoniecznie będzie odpowiadało rodzicom planującym swym pociechom kariery(…)",

5. „(…)Ja z czystym sumieniem polecam Śmiałka Umiałka na Orła Białego. Bardzo sympatyczna atmosfera, pani dyrektor, która bardzo wiele potrafi zorganizować i załatwić. Dużą uwagę zwraca się tam na ochronę dzieci (weryfikacja osób odbierających). Panie przedszkolanki zainteresowane dziećmi, chętnie rozmawiające z rodzicami. Bardzo, bardzo polecam(…)",
6. „(…)A ja znam i polecam przedszkole, na Górczynie jest świetne Przedszkole nr 67 ul. Albańska, dyrektor - konkret babka, nauczycielki naprawdę świetne, widać, że się coś tam dzieje i dzieciaki zachwycone(…)",
7. „(…) Ja też polecam 67 w Poznaniu na Albańskiej. Duża przestrzeń, ładne sale, profesjonalne i kochające dzieci nauczycielki - po prostu profesjonalnie. Moim zdaniem to jedno z najlepszych przedszkoli w Poznaniu (widziałem i słyszałam opinie o wielu) (…)",
8. „(…)a ja polecam przedszkole nr 3 na ul. Dojazd na Golęcinie, blisko Strzeszyna Greckiego, właściwie jest to jedno państwowe przedszkole w tej okolicy, bo najwięcej jest prywatnych na Sołaczu. Przedszkole ma 3 grupy, wspaniale Panie z dużą inicjatywą, wycieczki, przedstawienia, właściwie cały czas coś się tam dzieje. Przemiła atmosfera, duży plac zabaw, zacieniony. Mieszkam na Strzeszynie Greckim i wiele dzieci od nas tam chodzi. Zajęcia dodatkowe to rytmika, angielski. Za darmo jeszcze taniec i koszykówka(…)",

9. „(…)Tak sobie przeglądam i zastanawiam się dlaczego nikt nie pisze o najbardziej obleganych przedszkolach prywatnych - np. Montessori czy anglojęzycznym Akademia Smyka na Sołaczu. Moim zdaniem obydwa są godne polecenia, indywidualne podejście do dziecka, dużo różnorodnych zajęć, ładne otoczenie i wiele innych zalet. A zważywszy na to, że w ramach czesnego są koszty wszystkich imprez, wycieczek, materiałów papierniczych itp. (w państwowych często a może zawsze dopłaca się do imprez - bilet, autokar, na początku roku zbiórka na papier, kredki itp.) to nie jest kosmicznie drogo(…)",
10. „(…)Hej, cóż - co do Strzeszyna - my mieszkamy na Parkowym - wiec do przedszkola Dominikanek mamy w linii prostej jakieś 200 m - próba zapisania się tam skończyła się informacją o uwaga - 44 miejscu na liście oczekujących, w Estetycznym na Kartuskiej było lepiej - 8 miejsce na liście oczekujących. Zupełnie przypadkiem udało nam się znaleźć miejsce w Akademii Smyka - wizyta w tym przedszkolu dla mnie była piorunująca - kilka wcześniej widziałem - ale tak czysto i tak schludnie i milo nie było nigdzie. Dziś lub jutro podpisuje umowę i cieszę się ze udało mi się znaleźć tam miejsce . A ze czesne wysokie- cóż - to i tak mniej niż place teraz niani(…)",
11. „(…)chyba ważne jest by przedszkole było dość blisko domu, bo przecież 3-latki to jeszcze malutkie dzieci i ciężko je obudzić rano i oblec w ubranka zimą (tak wynika z obserwacji dzieci w rodzinie). Skoro nie mam doświadczenia to nie mogę się wypowiedzieć, ale mam kilka typów problem z tym, że już w niektórych przedszkolach brakuje miejsc na 2009 rok. A prywatne, cóż trochę kosztują, a przecież to dopiero początek edukacji, nadto przedszkola prywatne nie mają nadzoru kuratora i mogą mieć własny program- z jednej strony dobrze, no ale tak szczerze to nie wiem czy skutecznie przygotowują do szkoły(…)",
12. „(…)To polecam jeszcze Akademię Smyka na Wojska Polskiego albo oddział na ul. Grudzieniec. Córa chodzi tam od września i jesteśmy bardzo zadowoleni - dużo imprez dla dzieci, miłe panie, bogaty program edukacyjny (widać efekty!). Odpowiadając na wcześniejszy post – jestem przekonana, że również przedszkola prywatne są pod nadzorem kuratorium, a z tego co widzę realizuje się tutaj programowo dużo więcej niż w państwowych - mam porównanie bo prawie 10 znajomych dzieci zaczęły

równolegle z moją córą chodzić do przedszkoli (różnych) i w żadnym z nich nie było tylu imprez, spotkań z ludźmi, spotkań z rodzicami itp. co w innych. Do tego polecam ze względu na dobre informowanie rodziców o tym, co się dzieje z dzieckiem - począwszy od codziennych "raportów" ile dziecko zjadło podczas poszczególnych posiłków, jaka miało temperaturę, dodatkowe uwagi, po info na stronie internetowej - zdjęcia, plany pracy i wiele innych rzeczy. Kiedy zapisywaliśmy nie byliśmy przekonani, chcieliśmy też do bambini (nie było już miejsc) ale teraz jesteśmy bardzo zadowoleni(…)",

13. „(…)Mój synek chodzi do przedszkola "Jarzębinka" na ul. Jackowskiego. Synek jest bardzo zadowolony, po tygodniu sam zaczął nas rano ponaglać do wyjścia. Mnie również podoba się personel, panie są miłe i życzliwe, z dużą inicjatywą do pracy z dziećmi. Wycieczki są już 2 zaplanowane, jest angielski i rytmika, a ponadto zróżnicowane i bogate menu posiłków. Kuchnię mają swoją, a więc nie ma problemu z dokładkami, czasem dziecko woli zjeść 2x to samo danie rezygnując z drugiego(…)",
14. „(…)Jest już przedszkole, którego nam brakowało - "Kraina Marzeń" na ulicy Czesława Miłosza na Strzeszynie Greckim. Chodzą tam nasze dzieci i nie dość że jest prześlicznie urządzone to Panie są przemiłe i przesympatyczne. Zawsze dowiaduję się o swoim dziecku wszystkiego co robiło danego dnia a na dodatek na pasowanie na przedszkolaka dostaliśmy przepiękne foto-książki z całą dokumentacją zdjęciową pobytu naszego dziecka w tym przedszkolu od pierwszego dnia zajęć adaptacyjnych! Niesamowita pamiątka. Nasze urwisy jeżdżą również na basen na os. Batorego. A w listopadzie jest zaplanowany wyjazd do Straży Pożarnej. Posiłki mają przesmaczne a dzieci często proszą o dwie dokładki. Jesteśmy BARDZO ZADOWOLENI i szczerze polecamy to przedszkole!(…)",
15. „(…)Mój synek też chodzi do Krainy Marzeń. Nie skończył jeszcze 3 lat, a już stał się przedszkolakiem i to jakim !!! Panie rewelacyjne, postępy w rozwoju dziecka jeszcze lepsze. A mały robi w domu tragedię, jak nie może iść do przedszkola bo jest chory) Jak będziecie mieli pytania - piszcie. Acha - przedszkole przyjmuje alergików i trzyma dietę (łącznie z robieniem mieszanki np. Bebilon Pepti jeśli jest taka potrzeba). Po prostu super(…)",

16. „(…)Przedszkole "Pyza Wędrowniczka" przy Jesiennej moja córeczka chodzi do tego przedszkola i nie narzekam, od pierwszego dnia pójścia do przedszkola córka wchodzi i wychodzi uśmiechnięta, zjada wszystkie posiłki, nie ma żadnego problemu. Dla mnie najważniejsze jest to ze córeczka zadowolona. Z pewnością w adaptacji pomógł jej Klubik dwulatka, właśnie w Pyzie. Zajęcia odbywają się dwa razy w tygodniu i trwają dwie godziny, na zajęcia mogą chodzić również dzieci które niekoniecznie będą chodziły w przyszłości do Pyzy. Jeśli chodzi o wyjazdy, wyjścia, atrakcje poza przedszkolem, to moim zdaniem tutaj tego mało niestety, ale w ciągu każdego miesiąca dzieci maja przedstawienia teatralne i koncerty w przedszkolu(…)",
17. „(…) mam synka tam (przedszkole nr 67, ul Albańska) i wiem ze są oglądane zarówno bajki na Tv jak i dzieci grają na komputerach. Jak często i jak długo - nigdy nie można być pewnym... ale raczej nie codziennie (dzieciak się chwali za każdym razem), ale ogólnie to też strasznie mi się to nie podoba :(i jak dla mnie ogromny minus za to(…)",
18. „(…)generalnie nie narzekamy:) na przedszkole Wesoła Pszczółka-Fabianowo faktycznie jest mniejsze niż gminne ale młody się tam nie dostał, dostał się bez problemu do Wesołej Pszczółki i lubi tam chodzić więc na pewno nie będziemy kombinować z innym:) w Pszczółce jedynym kryterium jest kolejność zgłoszeń ale ono działa na trochę innych zasadach, poza tym jest to ich pierwszy rok działalności(…)",
19. „Kraina" na Sobieskiego
    - „(…)Witam! Jestem w trakcie poszukiwania przedszkola dla naszego synka. Z różnych względów interesują mnie tylko prywatne. Oczywiście naczytałam się dużo na temat "Bambini" lub Akademii Smyka. Oba jednak znajdują się na Sołaczu, gdzie z Batorego jest kiepski dojazd (a będę musiała liczyć na MPK). Ostatnio natknęłam się na informację o przedszkolu "KRAINA" na Sobieskiego. Nie mają jednak żadnej strony internetowej. Dzwoniłam i dowiedziałam się kilku rzeczy, ale jest to początkujące przedszkole i nic innego na jego temat nie wiem. Czy jest ktoś kto może mi pomóc? Czy czyjeś dziecko uczęszcza do tego przedszkola? (…)",
    - „(…)To jest zdecydowanie najgorsze miejsce w jakie możesz oddać swoje dziecko. My z koleżankami zabrałyśmy stamtąd dzieci po niecałym miesiącu, ani razu dzieci nie zostały same tylko na zmianę jedna z nas zostawała. Jeden wielki bezsens, płacić

za przedszkole i jeszcze oni mają darmową opiekę, bo czułyśmy ze dzieci nie są bezpieczne. Nauczycielka Pani Ela, która mówi przy dzieciach np. morda itd..., to jakiś koszmar!!! Zupełnie sobie nie radzi. Zresztą w przedszkolu została zbita szyba, bo nie wiedzieli o poprawnym zabezpieczeniu. Dzieci pokaleczyły sobie twarze. Mój syn poparzył się piecykiem, brak porządku itd... Stanowczo powinni zamknąć to przedszkole!!!(…)",

- „(…)moje dziecko chodzi do tego przedszkola od dwóch miesięcy i jestem bardzo zadowolona, moje wrażenia są zupełnie inne niż przedmówczyni. Przedszkole działa od niedawna, ale panie w nim pracujące mają duże doświadczenie. Moja 2,5 letnia córka nie miała przedszkolnego kryzysu; uwielbia chodzić do "kola" - a to chyba najpewniejszy dowód ze jej tam dobrze. Poza tym program jest bogaty, opieka świetna - dzieci dopilnowane; śniadanie i obiad zjedzone, dziecko śpi tyle ile potrzebuje popołudniu. Zaczęłam przygodę z tym przedszkolem od zajęć adaptacyjnych dwa razy w tygodniu - wiec nabrałam pojęcia jak opieka tam wygląda i jak panie się zachowują. Bez zarzutu. W przyszłym roku chyba też tam córkę poślę - opłaty nie są kosmiczne a jakość opieki nieporównywalna z przedszkolami państwowymi(…)",
- „(…)To przedszkole to koszmar, byliśmy na adaptacyjnych panie są dwie obecnie jakaś studentka jedna wychodziła druga rozmawiała potem wychodziła weszła pani od rytmiki na 1 godzinę potem jakieś czytanie bajek wycinanie nożyczkami i każde dziecko robiło co chciało na pewno już tam mojego dziecka nie poślą.(…)",

Projekt „Wielkopolski Ośrodek Ekonomii Społecznej" współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.
Działanie 7.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej.
7.2.2 Wsparcie ekonomii społecznej.
Człowiek - najlepsza inwestycja

REKOMENDACJE

- Zmiany do organizacji i konkurencyjności różnych form opieki na dziećmi wprowadzone przez ustawę o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 zwiększają konkurencyjność na tym rynku. Dlatego dla powstającej placówki wychowania przedszkolnego nie są i nie będą tylko takie same placówki, ale również inne formy wskazane w ustawie. Dlatego należy bacznie obserwować rozwój tego, rynku oraz walkę konkurencyjną, w celu szybkiej odpowiedzi na zmiany na nim zachodzące.
- W końcu września 2009 r. w województwie wielkopolskim działało 1675 placówek wychowania przedszkolnego, tj. o 58 więcej niż w roku szkolnym 2000/2001. Dane prezentują przyrost kolejnych placówek, wskazując, że zainteresowanie i obszar dla funkcjonowania placówki wychowania przedszkolnego występuje. Wraz ze wzrostem liczby placówek wychowania przedszkolnego wzrasta liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym. Według stanu w końcu września 2009 r., wychowaniem przedszkolnym objęto 102,6 tys. dzieci w wieku 3–6 lat, tj. o 19,5% więcej niż w roku szkolnym 2000/2001. Prezentuje to również coraz większe zainteresowanie rodziców dzieci tym etapem edukacji.
- W przypadku racjonalizacji sieci przedszkoli należy jednak uwzględnić jeszcze dwa dodatkowe czynniki. Są nimi po pierwsze zbyt duża liczba przedszkoli, które mają wolne miejsca, po drugie średnia liczba dzieci w oddziale. Wolne miejsca bardzo często są wynikiem, nie braku chętnych, ale składową kliku czynników takich jak wysokość opłat za daną placówkę, opinią na temat ośrodka, niedopasowaną ofertą czy lokalizacją. Dlatego należy na samym początku bardzo dokładnie przemyśleć model przedszkola, uwzględniając przy tym dane z badań ankietowych.
- Okazuje się, że w roku 2010 chętnych do pójścia do przedszkola było o 400 dzieci więcej niż w minionym. W przedszkolach brakowało około 400 miejsc. Z roku na rok prognozy są jeszcze gorsze. Najgorzej jest na północy miasta, gdzie mieszkańców wciąż przybywa, a przedszkoli nie. Chętnych jest jednak nadal więcej niż miejsc. Kuratorium oświaty przyznaje, że przedszkoli jest za mało. Miasto z

kolei nie planuje rozbudowy sieci przedszkoli, dotychczasowa tendencja była dokładnie odwrotna - przedszkola likwidowano. Efekt jest taki, że nawet kilkaset dzieci nie znajdzie miejsca w przedszkolach i zmuszona zostanie do pozostania w domu. Dlatego też powstanie takiej placówki wychowania przedszkolnego ma swoje uzasadnienie, a działania zmierzającego do jej uruchomienia powinny rozpocząć się jak najszybciej.

- Osoby często poszukujące pomocy w opiece nad dziećmi nie rzadko w pierwszym okresie życia dziecka świadomie rezygnują z usług placówek wychowania przedszkolnego na rzecz skorzystania z usług niani. Dlatego warto wskazywać zalety oddawania dziecka do placówki wychowania przedszkolnego i rywalizować z taką formą opieki.
- Dane wskazane w analizie (nianie najczęściej opiekowały się dziećmi w wieku 0-3 lat - ponad 53%. Podopiecznymi w wieku 3-6 lat opiekowało się ponad 28% nian a powyżej 6 roku życia prawie 19%) pokazują jak dużą konkurencję mogą stanowić one dla powstającej placówki. Dlatego nie można świadomie rezygnować z walki o klientów opiekunek wskazując na zalety dla dzieci wynikające np. z zabawy w grupie.
- Po analizie danych czasu pracy z raportu okazuje się, że przeciętnie niania pracuje 7 godzin dziennie, co wskazuje, że to minimalny czas jaki powinno przedszkole oferować
- Najmniej wolnych miejsc jest w dzielnicach Wilda i Jeżyce a ponadto mieszkańcy uskarżali się, że brakuje miejsc w placówkach przedszkolnych w okolicy ich zamieszkania. Przyczyn takiego stanu rzeczy może być kilka, po pierwsze zbyt wysokie opłaty w placówkach, słabo rozwinięta w danej dzielnicy sieć instytucji tego typu, bądź nie dopasowanie do oczekiwań rodziców. Dlatego też jak pokazują badania ankietowe to w tych dzielnicach respondenci najczęściej rozważaliby powierzenie dziecka nowej placówce.

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego wg wieku.	11
Rysunek 2. Dzieci w przedszkolach na 100 miejsc.	12
Rysunek 3. Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat.	13
Rysunek 4. Wiek nian w Poznaniu.	17
Rysunek 5. Wymiar czasowy ofert pracy dla nian w Poznaniu.	19
Rysunek 6. Liczba przedszkoli w zależności od liczby dzieci w przedszkolu w Poznaniu.	29
Rysunek 7. Liczba przedszkoli w zależności od liczby dzieci w przedszkolu w roku szkolnym 2005/2006.	36

SPIS TABEL

Tabela 1. Liczba wolnych miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego w Poznaniu.	21
Tabela 2. Ilość wolnych miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego z podziałem na dzielnice.	28
Tabela 3. Liczba dzieci w przedszkolach niepublicznych oraz publicznych prowadzonych przez inny organ niż Poznań w poszczególnych latach – stan na dzień 30 września.	30
Tabela 4. Liczba dzieci w przedszkolach prowadzonych przez Poznań.	31
Tabela 5. Porównanie liczby dzieci zamieszkałych na terenie Poznania z oferowana liczbą miejsc w placówkach oświatowych – dane z roku szkolnego 2005/2006.	32
Tabela 6. Informacja o wolnych miejscach w przedszkolach i kl. „0" szkół podstawowych.	33
Tabela 7. Dane dotyczące przedszkoli prowadzonych przez organ samorządowy w Poznaniu i Wrocławiu.	35